

IS AMERIKOS.

AMERIKONISKI OFICIERAI NEMOKA SVETIMŲ KALBŲ.

Kad amerikoniai nemėgsta svetimų kalbų, jie mano, kad svietas turi jų kalbą mokėti, tą visi žino. Bet su tuom savo užsitikėjimu ne daug gero sulaukia. Kariūnės atstovus maskolių su japonais karui, mėgdžiodama kitus kraštus, ir Amerika siuntė karui prisizūre, bet jie nedaug iš to pasimokė, nes oficerai pasiūst pasimokyt, bet nemokėjo svetimų kalbų, o jau apie mokėjimą maskoliškai ar japoniškai nėra ko nei kalbėti. Laikė boksery sukilimo Chinuose amerikoniškąjį kareivį ir oficerai negalėjo su chiniečiais susikalbėti. Kad tas negerai, tą ant galo suprato ir sunkios galvos amerikoniškų politikierių. Dabar išsiuntė į Tokio keturis kariūnės oficerius japoniškai pasimokyti. Turbut mano, kad Amerikos oficerams pirmiausia reiks su japonais susidurti ir mokėti su jais susikalbėti. Gal amerikoniškąjį oficerai, kaip su svetimoms kalboms, taip ir su tikrai karškais mokslais nuo kitų atsilikę.

ATEIVIAI ATKAKE AMERIKON LIEPOS MĖN.

Washington, D. C. Liepos mėnesį atkako Amerikon 73.153 (47.201 vyriškis ir 25.949 moteris) ateiviai. Tame laike 21.072 amerikoniai sugrįžo atgal iš svetimų kraštų. Per visus metus, iki 1 d. liepos iš svetur amerikonių sugrįžo 243.191. Pereituose mėnuose, taigi nuo 30 d. birželio iki 1 liepos atkako 223.000 italų, o per 16 metų atkako jų 2.115.000. Lenkai užima antrą vietą; jų atkako 128.348.

GYVENTOJŲ PASIDAUGINIMAS IR ALUS.

1900 metuose Jungtiniuose Valstijose buvo gyventojų suskaičiuoti. Šalig dabartinio suskaičiuojamo Amerikoj yra 93 milijonai gyventojų, arba ant 22,6% daugiau negu 10 metų atgal. Alaus 1900 m. išgerta 39.330.848 galonai, šiemet gi 59.485.117 gal. arba 51,2% daugiau. Taigi aišku, jog juo toliau, juo daugiau alaus amerikoniai išgeria. Uždarinėjamai salinų mat nieko nelgėli.

PASAUTAS MIESTO MAJORAS TAISOSI.

New York. Persautas nuo vietos pašalinto politikieriaus urėdinko New Yorko miesto majoras Gaynor ant tiek pataisė, kad apšėjo ligonbutį ir persikėlė į savo namus. Vienam kalnynui jis pasakė, jog jo peršovimas jam pačiam nauda atgabenės, nes parodys jį geresniu, teisingesniu ir kantresniu.

UŽMUSĖ RŪKYMAS.

Rockford, Ill. Rugpjūčio 25 d. Henry Heineman, knygvedys, atvažiavęs į čia iš Chicago's metai atgal, krito negyvas. Staigi mirtis įvykus dėlto, kad jis per daug rūkęs tabako.

KIEK UZDIRBA EXPRESSAS.

Adams Express kompanija 24 rugpjūčio pranešė Washingtono komercijos komisijai apie savo apyvartą už gegužės mėnesį: Iviso operacijos įeigų \$1.279.928 Iviso operacijos išlaidų 1.097.440 Pelno 169.324

NORĖJO NUŽUDYTI TEISEJĄ.

Carlisle, Ky. Čia bandyta su dinamitu sugriauti namus policijos teisėjo Jameso E. Plummer. Explozija namus drūčiai pagadinė ir teisėją išmetė iš lovos, bet jį tik nepavojingai sužeidė.

ATMONYJO.

Zanville, Ohio. Gyvenantis čia 27 metų vaikinys, Crakes Johnson, patikęs ant kapinių 20 metų moterį Sarah M. Bee, su britva nupjaušė jai nosį, lūpas ir veidus. Tokiu mat budu atkarsėjo moteris už tai, kad ji už jo tekėti nenorėjo.

NE ŽUVI PAGAVO.

Piqua, Ohio. Sešių metų S. Davis mėsėriodamas Minis-Erie

kanale su mėsėkere užkabino kokią ten nepaprastą žuvį. Pasirodė, kad tai ne žuvis buvo, bet vieno mirusio vaiko kūnas. Daktarai susekė, kad tas vaikas kūrė į galvą buvo užmušas, o jau negyvas į kanalą įmetas. Bet kas jį užmušė — motina ar kas kitas, nežinia.

SUĖMĖ PASTORIŲ.

St. Louis, Mo. Atgabėno čia suimta Cincinnati vokiečių liuteronų pastorių Hanlasichą iš Wileburg, Ohio. Jis prisipažino, jog studentams Eden Kollegijos pavogė 17 laikrodžių ir 18 dol., nes jam reikalingi buvo pinigai keliolai vokiečių liuteronų synodui į Pennsylvania.

PO KARŠČIŲ SALNA.

Colorado Springs, Cal. Po didelių karščių vidurinėse valstijose atėjo salnos. 25 d. rugpjūčio Colorado Springs'e buvo 38°, Chelene buvo 24°, Laranin gi tik 20°. Šalčiausia iki šiol rugpjūčio mėnesį diena buvo 24, 1891 m., bet ir tasyk buvo 41°.

UŽPUOLĖ ANT GATVINIŲ KARŲ.

Wilkesbarre, Pa. Plėšikai su laikė netoli nuo čia du elektrišku karu. Pirmame buvo, apart konduktoriaus ir motormo dar vienas pasazierius. Plėšikai nuo jų atėmė pinigų ir laikrodžius. Paskui, matyt tie patys plėšikai su laikė kitą karą, bet konduktorius pasisekė vieną su motoro geležine rankena primušti. Likę pradėjo šaudyti ir vienas šūvis pataikė į konduktoriaus kepurę, bet paskui plėšikai nieko nepelnę pabėgo.

GREITAS PERSKYRIMAS.

Kansas City, Mo. Moteris milijonieriaus Cudahy atsisaukė į teismą reikalaujama perskyrimo su vyru. Teismas į 10 minučių davė perskyrimą ir pripažino moterį 1 dol. maistui. Nedaug reikis milijonieriui pinigų išleisti. Vaikai jį pavestį globai moteris tėvams.

PENKIOS GENTKARTĖS.

Viragua, Wis. Johno Quick šeiminio 18 dienų atgal užgimė mergaitė. Jaigu ji būtų 6 mėnesiai pirmiau užgimus, tai ją būtų matę net šešios šeimos gentkartės; dabar vienok drauge gyvena dar penkios gentkartės. Seniausia tojų penkių gentkarčių šeiminio ypata turi 83 metus.

8 VALANDAS IŠBUVO VANDENY.

Sedan, Kans. Netoli nuo čia vandens rezervuarą įpuolė 2 metų vaikas fermerio Johno Borch. Paskui vaiką šoko jį gelbėti motina ir vaiką pagriebė, bet kad krantai buvo statūs ir augsti, užlipti negalėjo. Vandens buvo 5 pėdos. Motina 8 valandas išlaikė vaiką, kol Borch sugrįžo nuo darbo ir abudu iš vandens ištraukė.

KONTRABANDĖ.

New York. Muitininkai sugriebė čia kontrabandėse, moterį milijonieriaus Adiance. Ji atkakusi iš Mexico nuo muitininkų stengėsi paslėpti žemčiūgių antkaklį vertės 6000 dol. Muitininkams matyt buvo užrodyta, nes jie tą antkaklį rado paslėptą skrybėlėje.

AUKA SENIAI BUVUSIO ŽEMĖS DREBĖJIMO.

Pittsburg, Pa. Pasikorė čia 30 metų advokatas George W. Cunningham. Jis pirma gyveno mieste San Francisco ir ten turėjo gerą praktiką, bet laike siautusias ten žemės drebėjimo nuždė viską, ką turėjo. Atkakęs Pittsburgan, iš nusiminiojo pradėjo gerti ir zinoma, praktikos neturėjo, todėl jis sau galą padarė.

IS KALĖJIMO Į BEPROČIŲ NAMUS.

New York. Čia likosi į bepročių namus nugabentas buvęs gana žymus aktorius James B. Gentry. Jis 15 metų atgal nušovė aktorę Magde Yorkę ir už tai likosi 14 metų kalėjimam pasmerktas. Dabar iš kalėjimo jį paleido, bet pasirodė, kad reikia gabenti į bepročių namus, nes sėdint kalėjime, jo protas sumišo.

Copyright, 1910, by American Press Association.

T. ROOSEVELTAS

vienutinis gyvas Suvienujto Amerikos Valstijų ex-prezidentas.

PRIGERĖ.

Warren, N. Y. Išplaukusi mažoji valtyj vyry ir moterų draugystė supuolė į vandenį, jų mat nemokėta valtį valdyti. Keturis vaikus plaukti mokančius išgelbėjo. Vienas vaikinys gerai mokantis plaukti, pagriebė skęstančią moterį ir su ja prie kranto plaukė. Tuomet tarp kitas pagriebė už kojos be mažo jų nepaskandino. Bet gelbėjančiam moterį pasisekė atliuosuoti koją ir jis su motere priplaukė prie kranto. Iš viso prigėrė keturios ypatos.

REIKALAUJA 125.000 DOL.

New York. Drabužių pardavėtojas Henry Moritz padavė teismui Portlat Telegraph Co., nuo kurios reikalauja 125.000 dol. atlyginimo. Moritz užtikrina, būk kompanijos telegrafisto padaryta jo telegramų klaida jam tiek nuostolių pridirbo. Bet kasžin ar visi turiai Moritzo turi taip didelę vertę.

GAISRO AUKOS.

Helena, Mont. Ištraukę gesintuogni girusie aplinkinės Thompson 600 vyry praužavo; matyt jie visi sudegė. Girių užveizėtojas Weigle girusie prie Wallace, Idaho, rado 50 sudegusių vyry. Prie upės Pine rado 13 sudegusių žmonių.

NELAIMĖS ANT GELZKELIŲ.

Durand, Wis. Netoli nuo čia Grand-Trunk gelzkelio traukiny bėgantis iš Montreal į Chicago išsoko iš vėžių ir vienas Pullmano vagonas susidaužė ir užsiedė. Prie to 13 ypatų tapo užmūstyti, o dar daugiau sunkiai sužeista.

Jefferson City, Mo. Ant vėžių Missouri Pacific gelzkelio susimūšė du preky traukiniai. Prie to penkios ypatos tapo užmūstos, o viena mirtinai sužeista.

EXPLOZIJOS.

Acton, Mass. Išlėkė į padanges parako dirbtuvės American Powder Co. Trioba likosi sugriauta ir vienas italas į smotus sudraskytas.

GIRIŲ GAISRAI.

Washington, D. C. Atėjo čia žinia, jog išsiųstos gesinti ugnį girusie Flathead Indijonų rezervacijoj dvi kariūnės kompanijos, tapo sugrąžintos atgal, kadangi gaisrą užgesino nupuolęs sniegas. Smarkus lietus ir sniegas puolė visuose siaurvakariniuose apskrityuose, kur siaučia girių gaisrai.

GAISRAI.

Portland, Ore. Išdegė suvisu turintis 400 gyventojų miestelis Flora; ugnyje žuvo visi gyventojai turtai.

IS DARBO LAUKO.

Illinojaus angliakasių streikas brangiai kaustojas: angliakasyklos turi nuostolio 1 milijonų dolarių, streikininkai nustojo algos 2 milijonų dolarių, geležinkeliai ir kiti, kas užinteresuotas tame — 8 su viršum milijonus. Taigi iš viso pasidarė netoli 12 milijonų dolarių.

Springfield, Ill. Nors susirinkę Chicago delegatai Illinois angliakasių savininkų nutarė nepriimti Pėorijoj užgirtos algų tabelės, bet keturios kompanijos, duodančios darbą 1200 darbininkų, jau tą algų skalę priėmė. Reikia tikėtis, kad susitaikys su darbininkais ir kitos kompanijos.

Mobile, Ala. Darbai šiom kartu eina čia ne pergeriausiai.

New York. Pasibaigė streikas čianykasių mantelių siuvėjų laimėjimui streikierių. Klausimas algų ir darbo laiko pavestas išristi neutrališkam komitetui. Darbininkai tikisi, kad komitetas pripažins didesnę algą ir trumpesnį darbo laiką.

Kansas City, Mo. Traukiasi dar pietvakariniuose kraštuose nestikimai angliakasių su kasyklų savininkais, bet abidvi pusės mano, jog ateinančią savaitę pasiseks susitaikyti.

Pereita savaitę Jungtiniuose valstijose buvo 235 nusibankrutėnimai, arba 13 daugiau negu užperėitą.

Scranton, Pa. Sreikavę dvi savaiti 800 darbininkų Pennsylvania Coal Co. sugrįžo darban. Per streiką jiū nieko nepelė.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS ST. CHARLES, ILL. Lietuvių čia yra apie 400. Darbštūs, apsviesti vaikinai čia galėtų darbuotis paskemlingai kaip ir kitur, kelti iš miego savo brolius. Čia lietuviai kuogeriausiame suti kime gyvena.

Du metai atgal čia vienas su prantantis muziką vaikinys suorganizavo lietuvišką orkestrą, o jau šiandien net miela klausyti tos orkestruos griežimo. Ji buvo jau du kartus kviesta net Chicagone 21 d. rugpjūčio lietuviškoji or-

nas išdėrėjo, kad lietuviški laikraščiai būtų užrašyti į miesto knygyną: ateina trys laikraščiai — "Lietuva", "Katalikas" ir "Vienybė Lietuvių". Tikimės ir knygų sulaukti.

Lietuviams reikia netingėti knygynan atsilankyti, ir tai ne tik portlandiečiams, bet ir iš kitur atvažiavusiems. Knygynas yra ant Stark gatvės tarp 7 ir Park.

J. Guokas.

IS DES MOINES, IOWA.

Sito miestelio lietuviai ir lenkai, norėty turėti lietuvių gydytoją. Mieste yra 65 šeimos lietuvių ir 20 šeimos lenkų. Užtikrinama, kad lietuvis gydytojas galėtų lengvai pragyventi. Rašyti reikia vietinės aptiekos savininko vardu: J. C. Tate, 200 E. 5th str., Des Moines, Iowa.

Aušros Draugijos Naujų Įstatymų projektas.

SKYRIUS I.

1) Aušros Draugijos tikslas plauti mokslą ir apsvietą tarp lietuvių. Šį tikslą "Aušros" draugija mano atsiekti:

a) Parūpindama paskoles neturinti lietuvių jaunomenei, lankanti augštesnes svietiškas mokyklas.

b) Įrengdama: prakalbas, prelekcijas, vakarines mokyklas, liaudies universitetus, ir visokiems kitais būdais.

SKYRIUS II.

Turtai.

1) A. D. yra a) judinamas ir b) geležinis.

2) Judinamąjį turtą sudaro:

a) mėnesinės mokestis;

b) dovanos;

c) pelnas iš balių, koncertų, prelekcijų ir mokyklų;

d) sugrąžinta paskolė;

e) palikimai ir tt.

3) Geležinis (rezervinis) turtas 500 dol. susidės iš įstojo mokestių ir 10% nuo įplaukų, iki pasidaro 500 dol.

Pasarga. A. D. priima dovanas lygiai nuo narių, kaip ir nuo pašalinių ypatų ar įstaigų.

4) Judinamas turtas sunaudojamas paskolėms mokslieiviams ir padengimui bėgančių draugijos reikalų.

5) Draugijai pritrūkus pinigų paskolėi arba bėgantiems reikalams, tuoj tarpu galima paimti iš geležinio turto, bet paskui jis turi būti atpildytas.

6) A. D. pinigai turi būti sukrauti sargiame draugijos paskirtame banke.

SKYRIUS III.

Paskola.

1) Paskolė duodama lietuviams ir lietuviams, lankantiems augštesnes svietiškas (mokslo žmonių pripažintas geresnėmis) mokyklas — be skirtumo kokioj svietiško mokslo ar meno šakoj jie nesilavinę.

2) Nesant atsisaukusių kandidatų iš augštesnių mokyklų, gali būti suteikiama paskolė ir kitiems.

3) Esant daugiau kandidatų, negu draugija išgalė duoti paskolų, pirmybė duodama:

a) baigiantiems mokslą;

b) lankantiems vakarų Europos augštesnes mokyklas;

c) atsižymėjusiems moksle, dailėje ar visuomenės darbuose;

d) nukentėjusiems už politiskus prasikaltimus;

e) moterims pirmiausia.

4) Visi moksleiviai, norintieji gauti paskolę, turi prisijusti A. Dr-jai palyduojimą nuo 2 ar 3 ypatų (užtikimų A. D.) ar įstaigų, apie praeitą mokslą, neturtingumą ir paskolės užsipelnimą. Moksleiviai taipgi turi pranešti, kur mokinosi, kur nori mokintis ir kokioj šakoj.

5) Paskolės paskirimas gali tęstis kokius 2 mėn., jaigu kandidatas Europoj. Todėl moksleiviai su prašymais turi kreipties išlaiko.

6) Paskolė gali būti sunaudota tikai būnant mokykloj.

7) Gaunantis A. Dr-jos paskolę, turi išpildyti A. Dr-jos blanką pasizadėdamas sugrąžinti paskolę laiku ir būdu, "Aušros" Dr-j. įstatais pažymėtu.

SKYRIUS IV.

Nariai.

1) "Aušros" draugijos nariais gali būti lietuviai ir lietuviams, kurie sutinka su A. D. įstatymais, esti rekomenduoti 1 ar 2 senų narių ir printi susirinkime daugumos balsų.

2) Nariui moka po \$1.00 įsto- jimo ir po 25 centus mėnesinės.

3) Moksleiviai, kol jie mokinais nuo mokestių paliausuojami.

4) Nariai, užsimokėję ant 175 dol., nuo mėnesinių mokestų paliausuojami.

5) Tiesos visų narių lygios.

6) "Aušros" draugijos prelekcijos nariams dykai.

SKYRIUS V.

Valdyba.

1) Centralinė Aušros draugijos Valdyba susideda iš:

a) Pirmininko.

b) Pirmininko pagalbininko.

c) Susisėsimų raštininko.

d) Susisėsimų raštininko pagalbininko.

e) Finansų ir protokolų raštininko.

f) Iždinko.

2) Viršininkai neturi jokių ypatingų privilegijų — jie yra tikrai draugijos nutarimų pildytojai.

Pasarga. Atsisaukus kandidatu, reikalaujančiam ūmos pašalpos, Centralinis komitetas gali savarankiškai pasiūsti jam iš A. draugijos kasos tuotarpinę paskolę, nedaugiau 25 dol., bet jaigu A. draugija pripažintų kandidatą nevertu paskolės, tai Centralinė Valdyba turi savais pinigais atlyginti tuos 25 dol. Aušros draugijai.

3) Centralinė valdyba renkasi 2 metams, (geistina būtų, kad C. Valdyba renkama būtų iš vieno miesto).

4) Kas pusmetis Centro Valdybos rokundu kningos peržiūrimos tam tikros paskirtos iš trijų narių komisijos, ir Aušros draugijos kėso apyskaita pagarsinama laikraščiuose.

5) Centro pirmininko pareiga vesti visus Centro Valdybos susirinkimus parlamentarišomis taisyklėmis, užtvirtinti savo parašu visus pinigų išmokėjimo paliepinus iždinkui, prižiūrėti draugijos įstatų ir visų jos nutarimų išpildymą apskritai daboti visus draugijos reikalus.

6) Susisėsimų raštininko pareiga priimti kandidatų atsisaukimus, surinkti apie kandidatus visas žinias, reikalaujamas Aušros draugijos; perrašius tiek atsisaukimų, kopijų, kiek yra kuopų, išsiuntinėti joms, o pati atsisaukimą ir kitus dokumentus pasiūsti Centro protokolų raštininkui.

7) Protokolų ir finansų raštininkų pareiga:

a) Vesti finansų kningas, implekūmų ir išlaidų.

b) Vesti protokolų kningas, kur būtų surašyti visi kuopų nutarimai, perėję per visuotinę balsavimą; o taipgi Centro valdybos nusprendimai.

c) Užlaikyti Centro archyvą.

d) Kas 3 mėnesiai pranešti visoms kuopoms apie rezultatus nu-balsavimo kuopų ir apie finansų stovį.

e) Visi kuopų nusprendimai perėję per visuotinę balsavimą ir parašu pirmininko užtvirtinti turi būti padėti Centro archyvam.

8) Susisėsimų raštininko pagalbininko pareiga — visuomet gelbėti susisėsimų raštininkui, kada tas prie jo kreiptųsi.

9) Iždinko pareiga užlaikyti savo globoj visus draugijos turus.

a) Piningai turi būti sudėti bankoj pagal nurodymus Centro Valdybos.

b) Iždinkas turi būti po paranką 1000 dol., nuosimčius, už kuriuos užmoka Aušros draugija.

c) Visokius išmokėjimus galima daryti tik gavus aiškų ant papie-ro paliepinimą nuo pirmininko ir raštininkų.

d) Kvitos pirmininko bei raštininkų paliepinimai turi būti užlaikomi, kaipo dokumentai revizijoj komisijai.

e) Turi būti vedama kasos kninga.

f) Turi pranešti finansų raštininkui apie gautus pinigų (jau raštininkas apie tai nežino).

g) Kas 3 mėnesiai turi pagarsinti per laikraštį kasos apyskaitą.

SKYRIUS VI.

Balsavimas.

1) Visi nutarimai draugijos daromi daugumu balsų visų balsuojančių narių (ne kuopų).

2) Paskyrimas paskolės, patai-symai konstitucijos, rinkimai valdybos atliekama tiesiu, lygiu ir slaptu balsavimu.

SKYRIUS VII.

Budas rinkimo Centro Valdybos.

1) Centralinis protokolų raštininkas per 2 mėnesius prieš rinkimus, išsiuntinėja visoms kuopoms surašę visos draugijos narių.

2) Kuopos tiesiu ir slaptu balsavimu išrenka po 4 kandidatus

kiekvienam urėdai paženklinamos kiek gavo balsų kiekvienas; balsavimui pasiekėms pasiūnčiam Cent. protokolų raštininkui.

3) Centro protokolų raštininkas, gavęs nuo kuopų kandidatų rinkimų rezultatus, išrenka po tris gavusius daugiausiai balsų ant kiekvieno urėdo; susizinojęs su kandidatais, jai jie apsiima, paskiria juos Centro kandidatais ir praneša apie juos kuopoms.

4) Visos kuopos tiesiai ir slapta balsavimu iš tų kandidatų išrenka valdybą daugumai balsų visų balsavusių narių.

5) Rinkimų rezultatus Centro raštininkas pagarsina laikraščiuose, nurodymas adresus išrinktųjų.

SKYRIUS VIII.

Kuopos.

"Aušros" draugija apima visas Suvenytas valstijas ir susideda iš atskirų kuopų.

IŠ LIETUVIŲ LAIKRAŠČIŲ.

P. Vabalėlis "Lietuvos Žiniose" toliau kalba apie Lietuvos inteligentus. Mato juose "ponybės" antspaudą, pripažįsta, kad jie nerangūs, apimti snaudulio, indefinitizmo. Iš kitos pusės per daug stori siena stovinti prieš juos: Lietuvos jaunimas žino tik girtuokliavimą, didžiulį glūdo tamsybėje, ūkininkai nemoka racionaliai kaimo žemės dirbti, žemė nuvalyta, ūkis puola, laikraščiai nespina, mokyklų steigti nenorima, liaudis visur išnaudojama visokių svieto pereigų.

Kad pakeltų ekonominę kultūrą, darba Ljetufoje, p. V. buvo sakęs, reikia tik surasti "linkmę" ("Liet. 2." 57). Dabar jau jis ją laimingai surado ir aprašė šviesiai. Kooperacijos išgelbėsia Lietuvą! Jos aprūpinsia ir ekonominius reikalus ir apsvietą paskleis.

"Sios linkmės darbas neber — sako — toks pavojingas užimantiems ištikimas vietas, nesunkus ir nedaug atima laiko. Inteligenti ar šiaip mokytesniai žmogų priguli atlikti tik techniką, dalį, patarti, nurodyti klaidas, pataisyti jas etc., patys darbo branduolius kooperacijos susistatysiuose rąkose. Kooperacijos ateitis visame pasaulyje žiba šviesiausiaja ekonomine liuosybės žvaigžde, bet nieks neapkaunios jos doriską vertybę".

Kooperacijos, žinoma, geras dalykas. Bet ar jos sujudins Lietuvos veikėjas — kas zin. Gyvytojančios Lietuvoje vartotojų draugijos iki šiol, rodo, nedaug ką tejudina. O, anot p. V., ir joks dalykas nieko nejudina. — Gal būt, sakykume, Lietuvoje dalykai eity kitaip, jaigu lietuviai persimtyt anglių priezidių "that which is worth doing at all is worth doing well", o mestų lauk rusikąjį "kak popalo".

Inteligentių klausimas tikrai dabar yra svarbiausias Lietuvos laikraščiuose. Kaip "Liet. Žiniose", taip "Viltje" spausdinama daugybė straipsnių sulig to klausimo. "Vilties" N. 87 Liudas Gira parežia, kad dabartinė Lietuvos inteligentija yra labai nutolusi nuo liaudies, nuo tautos.

"Sutraukę ryšius su sodium, o ir persikėlę miestams, nemoka ar gal nenori surasti bendrų ryšių su miesto liaudimi, vis aiškiau parodo jai, jog jie "inteligenti", augsteno homo žmonės; vis augščiau užsiraikia "savojų sferoj", kurion liudijai "za wysokie progi".

Taigi teisingai tur būt Dr. J. Sliupas buvo sakęs, kad Lietuvoje pradedanti viešpataut ar tebeviešpataujanti lenkabarji dvasia.

"Vienybės Lietuvn." N. 34 p. Bukšnaitis ragina įkurti dainininkų susivienijimą. Įskurus dainininkų susivienijimui, nebebutų tokios bėdos, kad dabar kad yra, su dainininkų nevolium, gaidų priegimui ir dirigentų stoka. Įkur- dainininkų susivienijimas nėsą sunku, tik reikią apie tai pagalvoti mūsų dainos vadovams ir drąsiai stverties darbo.

"Katalike" vėl patalpinta "rezoliucija" prieš "Lietuvos" reporterį už jo aprašymą 4-tos liepos apvairščiojimo ir už paskiau jo parašytą pasiteisinimą. — Ištikro,

nebeturi jau žmonės dėlko ginčus kelti. Viens sakė "girdėjau", kiti "ne, negirdėjai", ir vėl "girdėjau" — "negirdėjai". "girdėjau" — "negirdėjai". Taip juk gali testis be galo. Reikia nors kiek numai- nyt saiką, kitaip dalykas darosi juokingu.

P. G. Taurupys "Tevynėje" kalba apie ypatingumą laikraštijoje. Pripažįsta, kad ypatingumai yra blogas dalykas. Bet

"Ks gi būtų — sako — su įvairiais nedorėliais, jaigu laikraščiai užsimanytu slėpti jų darbelius?" — "Paimkime ypata, kuri kenkia kokiama nors geram darbiui, kaip, pa- vyzdin, naudingos draugijos sutvėrimui: ji taip-gi negali, išvengti vietinės kritikos. Daug yra mažų apgavikėlių, kurie, prisidengę doros švar- ku, darbuojasi ypatingai nau- dai. Ar neužsimoka tokius pagarsinti, kad žmonės, žino- dami jų vardus, jau išanksto matytų, kas ji tokie".

Žinoma, visur, kur vienos ypatos elgimos kenkia visuomenei, negalima tylėt. Bet kaltinimose reikia būti labai atsargiam ir žino- ti rubežias. — Šito-gi labai tan- kiai nesilaiko ne tik karštuoliai, bet ir rimtesni žmonės. Ypač Ame- rikoje šituo žvilgsniu žmonės bu- vo labai patvirke, todėl-gi laikra- štininkų suvažiavimas ir nutarė, kaip galima, vengti laikraštioj ypatingumų.

"Kovoje" tūlas "Jocj Pazįstan- tis" aprašo "kunigaikščio" Jocio istoriją. Sako, kad žlugus "Actas Trading Association", Jocio nemušimės ir dabar vėl rašinėja žmonėms laiškus nuo jo naujos "Progress Cooperative Association".

Prie Visuotinio Lietuvių Mokslo Draugijos Susižiavimo Vilniuje 1910 m. Liepos 25-29 d., "Rutos" Butė.

Malonu ant širdies, linksmu ir gražu matyti, kaip mūsų Tėvynė keliasi iš miego ir kaip jos vaikai pasekmingai varo tikros kultūros darbą.

Juk kas būtų įtikėjęs prieš ke- lerius metus, jaigu būtume pasa- lyje, kad mums pasiseks tokią po- ziciją tarp kitataučių užimti čia Vlniujė, kokią mes dabar turime? Dar ir dabar kauniškai nenori suprasti, kad Vilnius bus su lai- ku Lietuvos centru. Bet jau tas aišku. Čia susipietė daug inteli- gentų prie lietuviškųjų redakci- jų, čia dar supranta mūsų kalbą, nors jau nebeori kalbėti, — liau- dis, žemoji klesia. Kas metai vis dauginasi ir dauginasi skaičius vi- sokųjų valdininkų (urėdninkų), ku- rie užima gana augstas vietas, tai bankose, tai mokyklose ir kitur. Čia gyvuoja kelios, taip svarbios mūsų kulturai draugijos, kaip Lietuvių Mokslo Draugija, Dai- lės Draugija, Savitarpiečių Pašel, Kanklės, moksleiviams šelpi Ži- burlė, kelios draugijos laikra- ščiams ir kningoms leisti ir k. Tai- gi jau ir dabar Vilnius yra židiny- mūsų tautos atgyjime.

Dabar vėl Vilniečiai, kad tu- rėti savo pastogę, įsikūrė klubą "Rutą", kur turi savo vakarus ir visokiąs paskaitas.

Ta visą matydama, negali ne- tikėti, kad mūsų visuomenės vei- kėjų, ir šiaip jau atgyjančių lie- tuvių skaitlius čia žymiai auga.

Visų svarbiausia kultūriška įstaiga, kur susivienija ir drauge darbuojasi visų partijų ir įvairių pažiūrų žmonės, kurią galima pa- vadinti mūsų visos tautos įstaiga — tai Lietuvių Mokslo Draugija. Ji per trejus metus savo gyvavi- mo įgijo simpatiją lietuvių tarpe ir yra daug nuveikusi. Jau turi savo gana didelę biblioteką (apie 10 tūkstančių tomų) ir nemaža visokių daiktų tautos muziejų.

Si draugija kasmetai suaukia vasaros metu visuotinus L. Mok. Draugijos susirinkimus. Tie vi- suotiniai susirinkimai labai didelę tokių bėdos, kad dabar kad yra, su dainininkų nevolium, gaidų priegimui ir dirigentų stoka. Įkur- dainininkų susivienijimas nėsą sunku, tik reikią apie tai pagalvoti mūsų dainos vadovams ir drąsiai stverties darbo.

"Katalike" vėl patalpinta "rezoliucija" prieš "Lietuvos" reporterį už jo aprašymą 4-tos liepos apvairščiojimo ir už paskiau jo parašytą pasiteisinimą. — Ištikro,

nebeturi jau žmonės dėlko ginčus kelti. Viens sakė "girdėjau", kiti "ne, negirdėjai", ir vėl "girdėjau" — "negirdėjai". "girdėjau" — "negirdėjai". Taip juk gali testis be galo. Reikia nors kiek numai- nyt saiką, kitaip dalykas darosi juokingu.

Ką veikė ir ką nutarė per šį visuotinąjį susirinkimą trumpai pranešiu, nors iš kalno pasakau, kad smulkiai aprašyti labai daug vietos ir laiko reiktų.

25 liepos, 8 val. vakaro prasi- dėjo "Rutos" salėje susirinkimas pirmininko Mokslo Draugijos Dr. Basanavičiaus prkalba, kuris pa- sveikino visus susirinkusius na- rius ir svečius.

Po to prasidėjo kunigo Saba- liaus referato skaitymas apie žiemų-rytiečių lietuvių muziką ir muzikos instrumentus. Referatas, labai gražiai ir grynai moksliškai apdirbtas, visiems labai patiko. Iš jo dauguma susipažino su rytie- čių muziką, dainomis, kurios apie Biržus, Radviliškį, Papilį ir Vabalinkus dar tebevarduojamos. Referatui pasibaigus, dar buvo pa- rodyta instrumentai ir parodyta, kaip ant jų graijama. Čia buvo kanklės, skudutis, ragai, rageliai, vamzdžiai ir birbynės. Publika sutiko skardučių (skudučių) cho- rą su entuzijazmu.

Ant rytojaus buvo svarstyta ne- kurie draugijos reikalai, o po pietų do referatai arba prkalbos: Augustino Voldemaro; Istorikas svarbus kovos ties Žalgiriu ir profesorius Jono Yčo; Žalgirio kova 1010 m. Šios prkalbos pa- darė ant klausytojų labai gerą įspūdį ir ne vienas pasidžiaugė, ypač iš profesorius Jono Yčo, kad ir mūsų tėvynė susilaukė rim- tų ir iškalbingų mokslo vyrų.

Paskaitoms pasibaigus, toje pa- čioje "Rutoje" buvo surengtas vaidinimas Vyduno veikalelio "Ne- sau žmonės". Gražus tai ir rim- tas veikalelis ypač gerai atlikas džiugino visus. Po vaidinimui p. Zmuidzinavičius, mūsų žinomas dailininkas, prirengė do paveiks- lu iš mūsų sodiečių gyvenimo. Ant rytojaus, 29 d. buvo, tarp ko- kito, apsparsyta komiteto prane- simas apie tautos namų įgijimą drauge su dailės draugija.

Visuotinas susirinkimas vien- balsiai priėmė komiteto sumany- mą. Visiems aišku, jog be tau- tos namų, kur būtų mūsų muziejus, kningynas ir kitos mokslo įstaigos apseiti nebegali- me. Tada nutarta rinkti aukas kuoplačiausiai ir kvesti visus tau- tiečius, kur jie negyventų, prisi- dėti prie šio taip svarbaus darbo.

Sako: rinkime 5-kerius 10 me- tų, bet galų-gale surinksime rei- kalingą kapitalą; juk mūsų tauta skaitlinga, tik reikia mokėti išbu- rinti miegančius brolius po gra- šį-kitą ir surankiosime. Užma- argi nelaikas mums turėti savo reikalams pavestą laikraštį? Tūla New Yorko lietuvių šiaip kvie- čia vientautes prie darbo: "Aš pil- nai tikiu", rašo jinai, "jog jus už- manymas įvyks, nes neabejojau, kad mūsų moteris supras to laik- raščio reikalingumą, nes tik per moterų reikalams pavestą laikra- štį mums geriausia proga apsišvie- sti; tai pirmas ir tikras žingsnis prie žinios ir inteligentiškumo...". Man nei manyt nesinori, — ji baigia sau entuziastišką laišką — kad mūsų moters būtų taip civilizacijos atsilikę, kad nesidrovėtų pačių mų vyrų, kurie jau keliolika laikra- ščių turi, bet aš tikiu, kad šis bal- sas pasieks kiekvienos moters dvasią ir užgaus jausmą intelligen- tiškumo, kuris pas jas dar nepa- budęs".

Geistina, kad šitie kilti žodžiai, kuriais daugumas pritariantį mo- torų išreiškė pritarimą, išspildytų, kad jie pažadintų lietuviutes prie apsvietos. Ir aš kar- tu su toms lietuviutėms, tikiu, jog mes šitame darbe lai- mesim, ir neužilgo paskleisim šviesos spindulėlį į kiekvieną lie- tuvišką kampelį! Pasirodysim tik- rous lietuviutes, veikiančios tik- rous tautos laui, kaip didžiosios Lie- tuvos sesers jau senai pasirodė! Mirstančio Goethe žodžiai: "Šviesos, daugiausia šviesos", lai- buna mūsų siekiai nes tik apvie- toj mūsų laimėjimas! Tik ap- švieta gyvenimą mums suteiks! Todėl savo spēkas ir energiją naudokim jos atstiekimui, o mums tas pilnai apsimokės!

Siuomi irgi užkvičiu prenume- ratą siesti, nes jau pirmas laik- raščio numeris rengiamas, ir kaip tik viską atsakančiai surengsiu, tai pradės išsidinėti. Prenumeratos kainas vienas dolaris metams. Pi- nungus meldžiam siesti money or-

uraicio — Fotografijos pritaiki- nimas mokslo tyrinėjimuose.

Beto dar buvo pakviestas iš Pe- terburgo profesorius J. Evergeto- vas, kuris skaitė kasdien po ke- lias valandas liaudies mokytojųs skiriamas lekcijas ant temos: Pe- dagogijos psichologijos klausimai.

Liepos 29 visos paskaitos pasi- baigė ir Dr. Basanavičius savo karšta prkalba, kurioje ragino vi- sus rinkti medžiaga lietuvių fol- klorui, užbaigė L. M. D. posė- dius.

Ant rytojaus dauguma atvyku- sių svečių važiavo į Trakus mū- sių kunigaikščių pylies griuvėsių apžiūrėti, kur lietuviškas dainas dainuodami ir tarp savęs špeku- čiudami, visą dieną praleido. Kita gi dalis apžiūrinojė patį Vil- nių ir Vilniaus muziejus.

Fel. Kimeklis.

MOTERŲ LAIKRAŠČIO REIKALUOSE.

Senai praskambėjo sumanymas leisti moterų reikalams pavestą laikraštį. Mūsų laikraštioj kas- link šio klausimo, išėmus "Darb. Viltį", nieks neatsiliepė, — nei pritarė, nei priešinosi. Mūsų vy- rai, matyt, į tą dalyką žiuri bea- liskai.

Nuo moterų gauta daugiasu- dviejų šimtų laiškų, ir nuo kele- tos draugijų gauta pritarimas, jog kaip laikraštis pasirodys, tai jų draugijų narės jį prenumeruos. Iš viso, galima sakyti daugiau- tris šimtai gauta pritarimų.

Kaip matyti iš skaičiaus laiškų, tai visai nedaug teturime moterų skaitančių. Da mažą dalelę mo- terų tas taip joms svarbus suma- mas interesoja.

Be mes tuomi nenusiminsime ir laikraštuką įstengsime išleisti. Nors iš šio pritariančių skaičiaus (jai visos prenumeratų siųs) ne- galime nei manyti mėnesinio laik- raščio lėšas uždengti, bet mes ti- kime, kad kaip laikraštis pasiro- dys ir bus tinkamas užduočiai, tai skaitytojų skaičius dauginsis; pirmi metai bus sunkiausi, bet jai mums visoms netruks energijos, jai visos moters, tam prijausan- čios prisidės savo įjėgoms ir jį praplatus, tai laimėsime. Žino- ma, pradžia sunkiausia, reikia to- tikintis, bet anot tos patarės nors sunkiai, aliai, bet jai bent pir- mus metus išlaikysim, tai toliaus, neabejojau, jog jam gyvavimas bus užtikrintas. Man regis, jai jau nebūtų gana ištieklaus pirmiems metams kas mėnesis po numerį iš- leisti, tai reiktų kas antras mėnesis ar, kas šešios savaitės leisti, kol finansai sustiprės. Betgi šita su- manymą mums nepriderėtų aplai- styti; jau kartą žinome ir prita- rime, reikia kaip galint stengtis įvykdyti ir palaikyti. Ir išties, argi nelaikas mums turėti savo reikalams pavestą laikraštį? Tūla New Yorko lietuvių šiaip kvie- čia vientautes prie darbo: "Aš pil- nai tikiu", rašo jinai, "jog jus už- manymas įvyks, nes neabejojau, kad mūsų moteris supras to laik- raščio reikalingumą, nes tik per moterų reikalams pavestą laikra- štį mums geriausia proga apsišvie- sti; tai pirmas ir tikras žingsnis prie žinios ir inteligentiškumo...".

Man nei manyt nesinori, — ji baigia sau entuziastišką laišką — kad mūsų moters būtų taip civilizacijos atsilikę, kad nesidrovėtų pačių mų vyrų, kurie jau keliolika laikra- ščių turi, bet aš tikiu, kad šis bal- sas pasieks kiekvienos moters dvasią ir užgaus jausmą intelligen- tiškumo, kuris pas jas dar nepa- budęs".

Geistina, kad šitie kilti žodžiai, kuriais daugumas pritariantį mo- torų išreiškė pritarimą, išspildytų, kad jie pažadintų lietuviutes prie apsvietos. Ir aš kar- tu su toms lietuviutėms, tikiu, jog mes šitame darbe lai- mesim, ir neužilgo paskleisim šviesos spindulėlį į kiekvieną lie- tuvišką kampelį! Pasirodysim tik- rous lietuviutes, veikiančios tik- rous tautos laui, kaip didžiosios Lie- tuvos sesers jau senai pasirodė! Mirstančio Goethe žodžiai: "Šviesos, daugiausia šviesos", lai- buna mūsų siekiai nes tik apvie- toj mūsų laimėjimas! Tik ap- švieta gyvenimą mums suteiks! Todėl savo spēkas ir energiją naudokim jos atstiekimui, o mums tas pilnai apsimokės!

Geistina, kad šitie kilti žodžiai, kuriais daugumas pritariantį mo- torų išreiškė pritarimą, išspildytų, kad jie pažadintų lietuviutes prie apsvietos. Ir aš kar- tu su toms lietuviutėms, tikiu, jog mes šitame darbe lai- mesim, ir neužilgo paskleisim šviesos spindulėlį į kiekvieną lie- tuvišką kampelį! Pasirodysim tik- rous lietuviutes, veikiančios tik- rous tautos laui, kaip didžiosios Lie- tuvos sesers jau senai pasirodė! Mirstančio Goethe žodžiai: "Šviesos, daugiausia šviesos", lai- buna mūsų siekiai nes tik apvie- toj mūsų laimėjimas! Tik ap- švieta gyvenimą mums suteiks! Todėl savo spēkas ir energiją naudokim jos atstiekimui, o mums tas pilnai apsimokės!

Geistina, kad šitie kilti žodžiai, kuriais daugumas pritariantį mo- torų išreiškė pritarimą, išspildytų, kad jie pažadintų lietuviutes prie apsvietos. Ir aš kar- tu su toms lietuviutėms, tikiu, jog mes šitame darbe lai- mesim, ir neužilgo paskleisim šviesos spindulėlį į kiekvieną lie- tuvišką kampelį! Pasirodysim tik- rous lietuviutes, veikiančios tik- rous tautos laui, kaip didžiosios Lie- tuvos sesers jau senai pasirodė! Mirstančio Goethe žodžiai: "Šviesos, daugiausia šviesos", lai- buna mūsų siekiai nes tik apvie- toj mūsų laimėjimas! Tik ap- švieta gyvenimą mums suteiks! Todėl savo spēkas ir energiją naudokim jos atstiekimui, o mums tas pilnai apsimokės!

Geistina, kad šitie kilti žodžiai, kuriais daugumas pritariantį mo- torų išreiškė pritarimą, išspildytų, kad jie pažadintų lietuviutes prie apsvietos. Ir aš kar- tu su toms lietuviutėms, tikiu, jog mes šitame darbe lai- mesim, ir neužilgo paskleisim šviesos spindulėlį į kiekvieną lie- tuvišką kampelį! Pasirodysim tik- rous lietuviutes, veikiančios tik- rous tautos laui, kaip didžiosios Lie- tuvos sesers jau senai pasirodė! Mirstančio Goethe žodžiai: "Šviesos, daugiausia šviesos", lai- buna mūsų siekiai nes tik apvie- toj mūsų laimėjimas! Tik ap- švieta gyvenimą mums suteiks! Todėl savo spēkas ir energiją naudokim jos atstiekimui, o mums tas pilnai apsimokės!

Geistina, kad šitie kilti žodžiai, kuriais daugumas pritariantį mo- torų išreiškė pritarimą, išspildytų, kad jie pažadintų lietuviutes prie apsvietos. Ir aš kar- tu su toms lietuviutėms, tikiu, jog mes šitame darbe lai- mesim, ir neužilgo paskleisim šviesos spindulėlį į kiekvieną lie- tuvišką kampelį! Pasirodysim tik- rous lietuviutes, veikiančios tik- rous tautos laui, kaip didžiosios Lie- tuvos sesers jau senai pasirodė! Mirstančio Goethe žodžiai: "Šviesos, daugiausia šviesos", lai- buna mūsų siekiai nes tik apvie- toj mūsų laimėjimas! Tik ap- švieta gyvenimą mums suteiks! Todėl savo spēkas ir energiją naudokim jos atstiekimui, o mums tas pilnai apsimokės!

Geistina, kad šitie kilti žodžiai, kuriais daugumas pritariantį mo- torų išreiškė pritarimą, išspildytų, kad jie pažadintų lietuviutes prie apsvietos. Ir aš kar- tu su toms lietuviutėms, tikiu, jog mes šitame darbe lai- mesim, ir neužilgo paskleisim šviesos spindulėlį į kiekvieną lie- tuvišką kampelį! Pasirodysim tik- rous lietuviutes, veikiančios tik- rous tautos laui, kaip didžiosios Lie- tuvos sesers jau senai pasirodė! Mirstančio Goethe žodžiai: "Šviesos, daugiausia šviesos", lai- buna mūsų siekiai nes tik apvie- toj mūsų laimėjimas! Tik ap- švieta gyvenimą mums suteiks! Todėl savo spēkas ir energiją naudokim jos atstiekimui, o mums tas pilnai apsimokės!

deriais, arba registruotose lai- škuose. Taipgi parašykite savo aiškų adresą, kad paskui nebūtų daiktų su laikraščio siuntinėjimu. Su pagarba,

Marė Viskoškienė.

Adresuokite šiuo adresu: Marė Viskoškienė, 8941 Buffalo ave., So. Chicago, Ill.

P. S. Kitus laikraščius meldžiu atkartoti.

DIENTRAŠČIO REIKALUOSE.

Nuo laikraščio leidėjų ir redak- torių susižiavimo, kuriame pa- keltas svarbus klausimas dienra- ščio leidimo, praėjo daug laiko, bet mažai kas atsiliepė, ypač mažai atsiliepė tokių, kurie gali dienra- štį palaikyti, taigi norint jį pre- numeruoti. Ar visuomenė neat- kreipė atydos, ar ji taip mažai in- teresuojasi dienraščiu, kad net bendradarbių tas nebuvo plačiai apkalbėta (laikraštį ne bendradar- biai palaikys, bet abonentai, o no- rinčių užsirašyti balsų visai ne- buvo. Tas tai rodytų, kad plačio- jai visuomenė nejaucia reikalo dienraštį turėti. Red.)

P. A. Olševskio "Lietuvos" No. 27 aiškino, jog reikia žinoti tik- rą dienraščio parėmėjų skaitlių, o kad tą žinoti, reikia gauti su ku- ponu ir \$3.00 prenumeratos. Jai- gu nesunkintų atsakanti pinigų suma, jam atsiųstus sugrąžinti kningoms. Čia puikus biznis sako kiti laikraščiai ir aš esu tos pa- šios nuomonės.

Nors mes ir kasdien kalbėsi- me bei rašysime, bet pirm laiko, turbūt nesurinksim 10.000 prenu- meratorių, mūsų žmonės prisila- iko patarės: nereikia pirkti kai- lioj, kol meška girioj. Tas pats yra ir su dienraščiu. Visuomenė dar nieko apie jį nežino, nežino kokios pakraipos jis bus ir kam jis tarnaus. Reikia mums pir- miausia apie pakraipą pakalbėti (vienos kalbos ir čia pirmyn reika- lo nepastumės. Dienraščiai ne žinių reikia, bet užtikrintų em- jų. Red.)

Man rodosi, dienraštis turėtų būti bepartijviskas, neturėtų užga- lioti kieno nors principus, bet tu- rėtų tarnauti visų žmonių reika- lams; toksai dienraštis turėtų būti moksliškai doriskas, pirmieviskas, turėtų atsakyti visų žmonių reika- lams (bet toks neuzganėdintų kliurkaly, o tokių yra nemažai. Red.)

Daleiskime, kad sutinkame su pono A. Olševskio sumanymu, už- simokėti iš kalno po \$3.00 prenu- meratos už 8 mėnesius, nes tąsų pačiam išleistoju (kas juom ne- būtų) nereikėtų baimintis, kad įdėti pinigai gali žūti nesurinkus nei 5.000 prenumeratorių, bet nereikia užmiršti, kad nei viena pramonė neatstojia iš sykiu ant tvirto pa- mato (atsistojia išsykiu tvirtai to- kia pramonė, kokios reiklų vi- suomenė atjaucia. Red.), bet su- laiku išsidirbo, atsistojia ant stip- rių kojų.

Tas pats ir su mūsų dienra- ščiu. Jaigu jis pasirodytų, jo bu- vis būtų užtikrinti. Be abejonės visi lietuviški pramonikai plak- tų prie dienraščio praplatinimui apie juos žinių. Mūsų agentai, sandarininkai ir patys prenume- ratoriai prisidėtų prie praplatinimo.

Todėl neabejokite leidėjai ir ne- įeikolokite tokio filantropo, kuris apsiimtų didelę sumą paskirti ri- zikai, bet imkintis patys, o visu- menė parems, nes ji dienraščio laukia (ji to neparodė. Gal būt nekurie parems, bet ar tų pakaks, tai klausimas. Red.)

J. D. Tannis.

MOKSLO SPINDULYS.

Mokslas tai kibirkštėlė protiš- kos šviesos, kibirkštėlė, kuri su- judina žmogaus jausmus, atidaro slaptųjų duris, priverčia mąstyti, užsiduoti sau klausimus, o pas- kui juos risti, laikoma augščiau- siu siekiu.

Pasizūrėjus aplink, tarpe dau- gybės klausimų, randame klausim- gylininkystės, į kurį mes be- veik neatkreipiame atidos. Iš sy- kio tas dalykas pasirodo nevertas svarstymo, bet arčiaus prisizūre- jus, pasirodo didelė jo svarba, ką jau patyrė pav. Suvenytos Valst- jos Amerikoje. Tos valstijos ke- letą dešetų metų atgal be jokio atvilglio naikino savo girias, o da- pat pamatė, jog taip elgdami, netik neteks medžių pastatyti na- mus, bet ir maškų jau kaip ir nebebra.

Pas mūs Lietuvoje irgi tas pats

bus, jaigu neliaus naikinę girių. Norint prisidėti prie šito ir pana- šių klausimų, neužtenka vien ge- ro noro ir darbo — čia reikia ir mokslo, kurį geriausiai galima įgy- ti vienoje ar kitoje mokykloje.

Zengiant prie šio taip pagaidu- jamo ir augsto siekio, sutinkame keletą kliūčių. Viena iš jų ypač mums — tai nemokėjimas anglis- kos kalbos, sunkus pastojimas į reguliarišką mokyklą, nes ten be egzaminų neįprima, o mūsų bro- liai ir seselės nemokėdami anglis- kos kalbos argi gali ten kada nors pastoti. Reikia taipgi turėti ne- mažai pinigų.

Vienok augščiau, minėtas kliu- tis galima prašahinti. Gal daugelis girdėjo apie Valparaiso Universi- tetą. Šita mokykla mums prieina- miausia iš kelių atvilgimų. Čia, įstojant, nereikia jokių egzaminų, pinigaiskos išlaidos daug mažes- nės negu kitose panašiose moky- klose, o svarbiausia, tai lietuvis- kos klasių, kurias kiekvienas mo- kinytis, tos mokyklos turį ties la- kyti. Čia lietuvis, milis savo kal- bą, gali prasilavinti, susipažinti su gramatika, santaka ir retorika, o pažinęs prigimtą kalbą, gali grei- čiau išmokyti angliskos ir kitų da- lykų.

Didesnės išlaidos šioikos: moks- las į metus \$60, kambarį galima gauti nuo 50 centų net ir už ma- žiaus, iki \$1.50 į savaitę, valgis nuo \$1.40 iki \$3.50 savaitę ir, ži- nomas, dar yra keletas dolarių smulkesnių išlaidų.

Norintieji gauti platesnes ži- nias, kreipkitės žemiau padėtų ad- resu, o aš visuomet paaiškinsiu. Naujo meto mokslos Valparai- so Universitetete prasidės 20 d. rugpjūčio š. m. Nors čia galima visuomet pastoti, bet geriausia apie tą laiką, nes nuo 20 d. rug- pjūčio viskas nuo pradžios prasi- deda.

Meldžiu kitų laikraščių per- spaudinti šį straipsnėlį.

A. F. Jankauskas, Union Hall, Room 5, Valparaiso, Ind.

Komercija Finansai ir Tolsės.

PRAMONĖ IR PREKYBA.

Kiekvienam ateiviui Amerikoje esti blogi arba geri laikai — kaip atsitinka. Jaigu darbai gerai eina ir mokeskis už darbą neprasiau- si, tai geri laikai. Kada darbai ap- sistoję, tada blogi laikai. G:ais laikais mūsų ateiviai uliavoja kar- čiamėlėse, alučiū stalus ir grindis plauti, o kada ateina, blogi laikai, tai dejuoja ir keikia kapitalistus, kad skriaudžia darbininkus. Bet mažai kas žęstengia iširti prie- žastis gerų ar blogų laikų, labai retas stengiasi susipažinti su svarbiausiu šios šalies dalyku — pra- mone ir prekyba.

Žmonės, kurie geruose laikuose praleidžia savo laiką karčiamose, besidžiaugdami, o bedarbių atėjus dejuoja, yra vargo pelės. Var- gas yra jų likimu, protas jų yra užmigęs, veda jie aklą gyvenimą ir šviesesnės atėitės jie nesulauks. Bet nei vienas žmogus nėra pri- verstas, visą savo amžių kęsti skurdą. Vargingiausias darbininkas jaigu tik pradės protaut apie savo likimą ir panorės surasti geresnį būvį, nepasigailės triuso suradi- toriai prisidėtų prie praplatinimo.

Pramonėje ir prekyboj, taip pat kaip ir augstose kopečiose yra daug laipsnių. Beveik visi žmo- nės pradeda nuo žemesnių laips- nių ir lipa augstyn — tiek, kiek jų smegenis, išsilavinimas, drąsa ir ga- bumai leidžia. Bet apart tų visų ypatybių turi dar turėti spēką, vadinamą geru būdu. Paveikslan, girtuoklis, ap

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams.

P. D. Chantepie de la Saussa
Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

skiriamas skaitymui, vadinasi, skaitymui garsu. Ilgainiui šitas skaitymas pavirto į savo budo mokslą, toli ne kiekvienam pasiekiamas, teip kad šita šventą knygą skaityti ne teip, kaip visas kitas knygas, tik kaip Torą sinagogoje, iš dalies skaityte, iš dalies gieste. Be to, kiekvienam dedama priedermė išmokyti atmintinai gerokus straipsnius; bei buvo, ir dabar yra, nemaža žmonių, kurie žino atmintinai

Pav. 59. Miniatiūriškas Korano išdavimas.

visą Koraną. Todėl vargiai tereikia minėti, kad visuomeniškai apšvietimo dalykė Koranas lošia labai svarbią rolę, o kartais net buvo vienintelė švietimo medžiaga; juomi pamirštas patys kalbos mokymai, teip kad islamo platinimas eina drauge su arabiskos kalbos platinimu, ir visa mahometonų rašliava ar ji bus arabų, persų, turkų ar malajų kalboje, yra apstingama atminimais, numojimais, išvyzdžiais perimtais iš Korano. Apskritai sunku yra pakaktinai inkaunoti didelę šitos knygos vertę tikėjimui viso mahometoniškojo svieto gyvenimui.

Daug mažesnę intenciją turėjo kita senovės islamo versmė: padava, nors istoriškai tyrinėjimui ji suteikia apstingą medžiagą. Iš pradžių padava perdavinėta žodžiu, kadangi abėlinai rašliaviskos arabų veiklumas prasideda tik nuo antro Chidžos metams. Padava arabų kalboje vadinama Hadith ir apima ne vieną, ką, be užrašyto Korane pasakė, ar nuveikė Mahometas, bet paduoda teigiamą nuoseklumą žinias sulgy Mahometo gyvenimo ir jo vienliavę. Koranė nėra pilnos įstatymų sistemos teip, kad labai greitai po Mahometo myriui įvyko dideli nesuipratimai sulgy to, kaip reikia elgtis viename ar kitame atsitikime. Tad, žinoma, su klausimais pradėjo kreiptis prie likusių gyvais Mahometo šeimynos narių ir jo artimų draugų, pav., prie jo išmintingos ir veiklios pačios Ašos, klausdami jų, ar neišsitarė kaip nors Mahometas sulgy panašaus atsitikimo, arba kaip jis pasielgtų panašiam atsitikime. Tas ką pranašas Sonna veikė, ar leido, buvo norma, prie kurios pasekančios kartos stengėsi laikyti savo pasielgimus. Suprantamas dalykas, kad visuomet buvo gana žmonių šitepos elgiantis. Iš pradžių, be abejonės, elgėsi gana sąžiningai, kadangi atviras melas galėjo būti parodytas likusių gyvais pranašo draugų, bet neužilgo prasidėjo įsiskverbti melagingos žinios, kurios smarkiai platinosi aplinkinėse, esančiose toli nuo islamo lopšio. Ilgainiui tokių padavų skaitlės išaugo iki begalės, teip kad beveik kiekvienas pasielgimas, kiekvienas mąstymas atrado sau išteisinimą atskančioje padavoje.

Šitas vertimas blogybėn turėjo antgalo tapti aiškiu ir patiem arabams ir dėl tam tikro užtikrinimo, jog turima reikalas su tikrąja padava, rimtieji tyrinėtojai ėmė tikrą tik tokią padavą, kurios perdavimą perdėm galima buvo nusekti iki pačių akiregių. Net ir tuomet, kaip padavos buvo užrašytos, skaitytos reikalingu paduoti visą liudininkų eilę nuo pirmojo pasakotojo iki paskutinio; šito papročio pedantiškai laikėsi ir toliau, net tuose atsitikimuose, kuomet tam tikra padava buvo žinoma kiekvienam iš visiem prienamo rinkinio. Panašaus budo liudininkų eilė vadinama „padavos grandiniu“ (isnad), kuris buvo tikru arba silpnu, ištikimu arba melagingu. Tokiu būdu vėlesnįjį rinkėjų turėjo rinkti iš visos kruvos melagingų liudininkų; teip antai tvirtina, jog vienas tokių rinkėjų Bokchari (IX metams) surinko savo rinkinį iš 7275 ištikimų padavų, turėję kūrį dar daugelis atkartojimų iš baishos 600 tukstantinės apšties. Grynai paviršutinė atžymybė, kurios laikėsi įsiai, kaip ir kiti žinomi rinkėjai, Ibn-Madžech, Abu Davud, Tirmidzi, Muslim, Nasai, kurių rinkiniai teisatikių skaitomi kanoniškais, leido dar daug tokių, kas sulgy mūsų kritiškų supratimų negalėtų būti priimta. Vienok daugumas to turi svarbą, jei ne paties Mahometo laikams, tai bent apšpažinimui su senoviskomis srovėmis islamo visuomenėje; bet nereikia paleisti iš akių, kad šituose rinkiniuose yra daug branginamos medžiagos, turinčios nepaabejojimą autentiškumą.

Padava islame niekuomet nepasiekė to populiariskumo, kokių turėjo Koranas. Nors minėti rinkiniai padalinti į tam tikrus skyrius, bet plačiai visuomenė šitas skaitymas toli nėra tinkamas, kaip dėl jų margai išmėtyto turinio, teip ir dėlto, kad aplengvinimui jų supratimo yra būtina ypatingi paaiškinimai sulgy kalbos ir prasmės. Teisybė, arabiskoj rašliavoj panašių veikalų netruksta, kadangi padavų mokymas teologiskose mokyklose per ištisus metamsčius padarė ir, iš dalies, lygšiol tebedarado teologiskai teisiamybinio mokslo esmenį. Bet iš to jau matyt, kad rinkiniai Chadiit tapo mokslisko tyrinėjimo dalyku. Net padarytos vėliau sutraukos ir turėjusieji didelę užuojautą mažyčiai rinkinėliai su keturioms dešimtims padavų negalėjo dalyko padėjimui permainingi. Nors juose buvo išdėtos taisyklės, sulgy kurių turėjo elgtis atskiri asmenys ir iš dalies valstybiški valdininkai vienos ar kitose aplinkybėse, bet jos išdėda labai neparankioje formoje, teip kad kartais buvo galima jos aiškinti visai; todėl jų pritaikymas prie tam tikrų atsitikimų darė nemažą sunkenybių. Todėl visai prigimta, kad rinkiniai Chadiit buvo išstumti trumpų sutraukų, kuriose islamo mokslas buvo išdėtas trumpose ir suprantamosiose taisyklėse. Tokiomis tai sutraukomis yra knygos fik; mahometoniškoje rašliavoj yra jų baisi daugybė.

Zodis fik iš pirmo reikšė ne ką kitą, kaip mokymą

islamo praktikos; vėliau juomi pradėjo vadinti tą mokslą, kuris mokina iš Korano ir iš Chadiit išveda padavadijimus, turinčius įstatymo galybę. Menkas mokytojų apalakis, nusisiūpiąs ant Mahometo ir mokinės, kiek jis pats težiņojo, naujai atsivertusius maldinio garbinimo, ilgainiui tampa mokytu teoretiku, kuris iki mažmožiui žino ir gali pasakyti, kaip reikia elgtis visose gyvenimo aplinkybėse. Žinoma, tas nebuvo sunku, jei sykį tas buvo parašyta Korane, įsteigta Mahometo Chadiit, arba nurodyta pasireimiant jo pavyzdžiui. Bet kas gi žinojo visas padavas ir kaip reikia ilgisi, jeigu jos priešinosi vienos kitoms, arba nesitaikė su Koranu? Tasyk reikėjo duoti maž-daug diktoją laisvę proto išvedžiojimams ir daryti pasirinkimą sulgy nuosavo supratimo. Veikiai išliko nesutikimai net tarp pačių pirmiausių autoritetų ir, kadangi aplinkybės netiko laisvesniam supratimui mokyklų viduje stengtasi kas sykis visgreičiau laikytis korano ir padavos raidės; ypatingai zachiritai šita palinkima nuvedė iki juokų. Praktiskas butinumas noroms-nenoroms priverė pasiduoti kai kuriems žymesniems senovės įstatymo mokytojams. Tokiu būdu visi vėlesnieji mahometonai, jei tik jie pripažysta oficialinius rinkinius Chadiit, vadinasi, jei priklauso prie Sunnity, dalinasi į Chanafitus, Malikitus, Safeitus arba Chanblitus, žiurint į tai, ar jie autoritetu pripažysta mokyklas Abu Chanifo, Maliko, Šafei arba Achmedo Chanbalo; šitų mokyklų įsteigtojai gyveno II ir III Chidžos metams. Skirtumas tarp šitų keturių linkmių, arba, kaip paprastai sakoma, Madshabų labai neįžymus, idant reikėtų imtis čion jo aiškinimu, tuom labiau, kad šitie šešėliai į teisybę nedaro jokios intekmės.

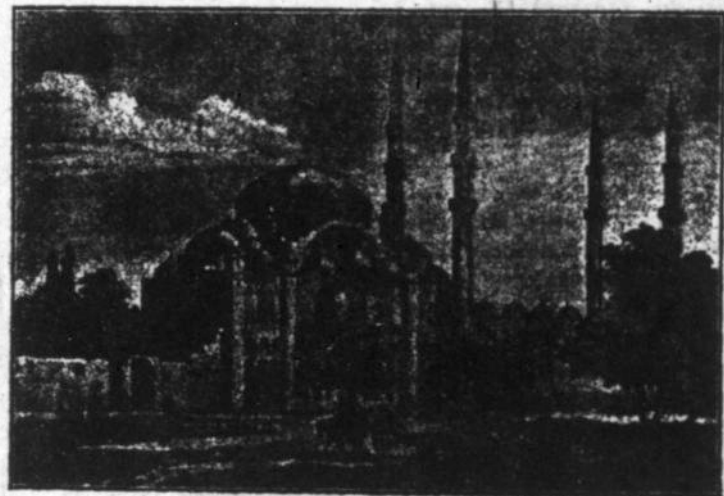
Bet nors tiesa žinia vienal stengėsi išvesti viską iš Korano ir Chadiit, vienok be to, jų supratimu, buvo dar dvi įstatymų versmės, nors toli nevienokios vertybės, būtent: visuotinas valsciaus susitaikymas (irjima) ir sprendimas sulgy analogijos, (Kijas). Susitaikymas čion, kaip ir visuomet buvo nedaugiau kaip prastas teisiamybinis sumonis, kadangi ištikro valscius niekuomet nebuvo vienos nuomonės; vienok gana suprantama, kad jau pirmame chidžos metamsitų sulgy daugelio klausimų įvyko tam tikras vienamamiskumas, nors priimtų taisyklių įstatymybė ir negalėjo būti patvirtinama Mahometo pavyzdžiu, arba prirodymais imtais iš Korano ir padavos. Teisybė, šitam pasinaudodavo, kiek buvo galima, surastomis vėliaus padavomis, bet ilgainiui ir šitas budas pasirodė nepatogum: tasyk vienamanybės teorija, visuomet turėjusi tam tikrą praktiską vertę, suteikė pgeidaujamą priežastį davimui kelio naujai kylantiems mąstymams bei suopročiams ir užtvirtinimui tų iš jų, kurie buvo visų priimtas. Šitam buvo priimta už aksiomą, jog negalima, idant valscius vienbalsiai galėtų priimti melagingą mąstymą ir tokiu būdu jam buvo pripažinama kaip ir neklaidingumo ypatybė. Bet esant padavų gausybei tik teparsiejo kreiptis ypatybė. Bet esant tikrym; dar labiau rybotai buvo panaudojamas ne visų augstai branginamas sprendimas sulgy analogijos.

Be ir iš kitų pusių knygos fik turėjo savyje tulus dalykus, kurių negalima buvo rasti Koranė ir Chadiit'e, o kurie tuomi nemažiau labai svarbu buvo žinoti, butent: koki pasielgimai reikia laikyti privistiniais (fardk), koki panaudotinais (sonna), koki leistinais arba abejutais (halal), koki, antgalo, netinkamais (makruh), arba visai užginamais (haram). Kuo pasiremia šitas dalinimas pavieniuose atsitikimuose, apie tai čion nesnekėsime. Teip-pat reikėjo žinoti, ar tam tikras padavadijimas yra dedamas priedermė kiekvienam atskiram asmeniui, ar tik visam valsciumi. Šitai, pav., šventos karės užsakymas nėra pavieniška priedermė, bet ji risa valsciu, kuris turi pildyti ją tik tasyk, kaip įstatymiskais valsciaus galva prie to tikintius pašauks.

Knygos fik rubežiuojasi tuomi, kad jos paduoda padavadijimus sulgy tikintųjų elgimosi, paties gi tikėjimo mokinimo jos neliečia. Bet mes ieseitume visai ant klaidingo kelio, jei sulgy šito spręstume, jog tikėjimo pildymas nebuvo jų rašėjų paisomas. Greičiau priešingai, jie skaitė pats iš savęs suprantamu dalyku, kad šituose klausimuose reikia tvirtai laikytis Korano ir padavos ir jų supratimui visai yra be reikalo duoti tikresni aiškinimai, nes tame galima būtų numanyti norą taisyti Allahą ir jo pašuntinį ir tokiai darbas lengvai galėtų nuvesti į eretikybę ar net netikybę. Didieji teisaziniai aštriai ir kuosmarkiausiais išsireikškimais uždraudė užsiminėti dogmatiskais klausimais; sunkiuose padėjimuose reikia kreiptis prie Korano ir padavos, o jei matytusi, kad nurodymai vieno ir kito priestarauja vienas kitam, arba nėra aiškūs, tai visai be naudos yra įieskoti, dėlko tai teip. Žinoma, tuomi jie parodė savo nežinybę, kurios išpažinimas nors ir buvo širdingas, bet su laiku turėjo pasidaryti nepatogum jiems patiems; todėl vėlesni mokytojai atsisakė nuo šito laikymo, po to kaip teisatikiškam pasiteisinimui tokiais jau aiškinimais pasisekė pergalėti eretikiskos pažiūros. Bet šitas reikia suprasti toje prasmėje, kad, tik aplinkybių priversti ir tai pusiau prieš savo valią, jie pripažino tikėjimo dogmatų mokinimo reikalą.

49. TIKĖJIMO ĮSTATYMAS.

Nusistatymo raitai. Mahometoniškas tikėjimiskais įstatymas maždaug nuosekliai išdėtas abejuose valsciuose apie islamo. Be to yra visoki, daugiausiai prancūziški, vietiniai raštininkų vertimai, pav. Minhadj at-Talibin, le guide des zeles croyants. Manuel de jurisprudence musulmane selon le rite de chafit. Texte avec trad. par L. W. C. v. d. Berg (tom. 1882-1884). Text al-Qurān. La revelation de l'omni-present. Texte et trad. par L. W. C. v. d. Berg (1895, telajed Safelaiti). M. Perron, Precie de jurisprudence musulmane selon le rite Malekite par Khatib ibn Ishaq (Exploration Scientifique de l'Algérie X-XV). Ch. Hamilton, The Hedaya or Guide A.C. (1791 chanaftitiskai). Pas Monodaus d'Onsson aprašymai telgi sėmė iš chanaftitiskų versimų. Abelo pūbūdių valskal: N. von Tornaun, Das Moslemische Recht (1855). L. W. C. v. d. Berg, De Begingelen van het Mohammedanneische Recht (3 laid. 1883, alg. Snook-Hurgronje Ind. Bids. 1884).

Pav. 60. Mečetė Suleimanie.

Mahometo įstatymas, kaip ir Maizio įstatymas, visu pirma liečia kultą, paskui naminį ir šeimyniską gyvenimą, antgalo teisinius prietikius ir politiką. Išdėdimo budas pas vietinius raštininkus visai nesistematiskas ir nē kartą nebuvo stengtasi įvairius padavadijimus suvesti į vieną abėliną tikėjimiską principą. Visgi knygoje fik yra tulas me- (Toliau bus).

Mabel Collins.

PER AUKSO ANGA.

Vertė J. Laukis.

IV.

Vieną aiški pamoka išmokyta visų staigių kancienkėjų ypatingai bus pravartu mums eitoje apkalboje. Dideliame skausne yra pasiekiamas aipsnis, kur jis nėra atskiriamas nuo jo priešigalio, smagumo. Tas teip ištikro yra, bet nedaug kas turi tiek didvyrybės ar pajegos kentėti iki tokiame tolimam laipsniui. Jis yra sunkus pasiekti kokių kitu keliu. Tikrai keli parinktiniai turi milžinišką pašaukimą prie smagumo, kuris leidžia jiems nueiti į kitą jo kraštą. Daugumas turi jėgos tik gėrėtis ir tapti gėrėjimos vergais. Bet žmogus be abejonės turi savyje reikalaujamą didvyrybę didžiai kelienei, kitaip, kaip kankiniai galėtų sypstotis viduj kancijų? Kaip paskutinis nuodėmininkas, kuris gyvena smagumui, galėtų antgalo pajauti savyje dieviškąjį dvelkimą?

Abiejuose šituose atsitikimuose galėjimas randas kelio suradimu; bet pertankiai šitas galėjimas buvo sunaikintas išsigandusios prigimties persvara. Kankinys įgyja aistrą skausmui ir gyvena sulgy didvyriškos kancios sąvoka; nuodėmininkas buvo apjaktas dosros mintimi ir garbina ją kaip tikslą; siekinį, patį dievišką daiktą, kuomet ji gali būti dieviška tik kaip dalis tos begalinės visybės, kurioje randasi teip yda kaip ir dora. Kaip galima bapabaigumą dalinti, — tą, kuris yra vienas? Suteikti daiktui dieviškumą būtų teip pat išmintingą, kaip paėmus stiklą vandens iš jūrų, sakyti, jog tai yra vandenynas. Vandenyno negalima atskirti; suris vanduo yra didžiųjų jūrų dalimi ir jaja turi būti, bet gi mes nelaikome jūros rankeje. Žmonės teip aistriai trokšta asmeniškios galybės, kad jie pasirošę yra suteikti begalinumą taurėi, dieviškąją sąvoką formulai dėlto vien, idant jie galėtų manyti ją turį. Tai yra tie, kurie negali išskirti ir pasiekti Aukso Angos, nes didysis gyvenimo dvelkimas juos sumaiso; juos apima baimė, išvydus kaip tas dideliu yra. Stabmeldys laiko savo stabo paveikslą savo širdij ir visuomet žibina žvakę prieš jį. Tai yra jo ir jam yra smagu prie šitos minties, net jis lenkiasi su nusizėnimu prieš jį. Pas kiek dorų ir tikėjimiskų žmonių šito paties stovio neramie. Gilumoje širdies dega žvakė prieš naminį dievą, — savinamą jo garbinotojo ir pavestą jam. Žmonės laikosi su nusimininga įkiba šitų dogmų, šitų doros dėsnių, šitų principų ir tikėjimo būdų, kurie yra jų naminiai dievai, jų asmeniškais stabais. Pasakyk jiems nesiliaujama liepsna deginti tik bebapagybės pagerbimui, tai jie nusikreips nuo tavęs. Koks jų peikimo būdas nebutų tavo protesto, pas juos jis paliks skaudžios tuštumos jausmą. Prakilni žmogaus siela, tas galimasis karalius, kuris yra pas mus visus, žino gerai, jog šitas naminis stabas gali būti išmestas ir sunaikintas visuomet, — kuris yra be galutinybės pats, be jokios tikros ir pilnos gyvybės. Ir jis tenkinosi savo neatmainomais gyvybės dėsniais gali būti laikomas laikinai. Jis užmiršta, kad bebapaginis yra jo vieninteliu prieteliu; jis užmiršta, kad jo garbė yra jo vienintelė prieglauda, — kad jis vienas tegali būti jo dievu. Ten jis jaučiasi kaip ir bėnamy; tarp pašvenčiamų gi jo duodamų savo ypatingam stabui jis randa trumpą atsispyrimo vietą ir dėlto jis karštai laikosi jos.

Nedaug žmonių teturi narsą net pamažu atsistoti prieš didžiąją vienatvę, kuri guli iš lauko jų ir turi gulėti kol jie yra įsikabinę į asmenį, atstovaujantį taji „Aš“, kuris jiems yra pasaulio viduriu, visos gyvybės priežastis. Jų pasiilgime Dievo jie randa priežastį vieno bučiai; jų įsigeidime jausmiško kuno ir gėrėjimesi pasauliu randasi jiems priežastis visai. Šitie tikėjimai gali būti giliai paslėpti po paviršiu ir vargiai bebus prieminami; bet tas, kad jie yra ten, yra priežastis, dėl kurios žmogus laiko save augštu. Sau jis pats yra bebapaginiu ir Dievu; jis laiko vandenyną taurėje. Šitoj paklysty jis auklėja egojybę, kuri padaro gyvenimą smagumui, o skausmą padaro malonum. Šitoj gilioj egojybėje yra pati smagumo ir skausmo esimo priežastis ir versmė. Nes jeigu žmogus nesvyruotų tarp įnodyvių ir tolydžio neprimintų sau jausmini, jog jis yra, tai jis tą užmiršta. Ir šitoj būty yra visas atsakymas į klausimą, „Kam žmogus daro skausmą savo paties nesmagumui?“

Idomi ir paslaptingi buitės liekasi dar neišaiškinta, kad žmogus šitai save apgaudinėdamas vien aiškia Gamtą atbulai ir deda į mirties žodžius gyvybės prasmę. Kad žmogus turi savyje bebapagumą ir kad taurėje tikrai yra vandenynas, tai yra nesumusama teisybė; bet taip yra vien dėlto, kad taurė yra visiška nebutimi. — Tai yra vien bebapagybės bandymas, kuris neturi jokios tvirtybės, gali būti sudrebtas kiekvienoj valandoj. Pripažindamas tikrąją ir tvirtą keturioms savo asmenybės sienoms, žmogus padaro didelę paklaidą, kuri įtraukia jį į ilgą eilę nelaimingų nuotikių ir tolydžio įtempia jo panlylėtą jausnies lyčių esimą. Smagumas ir jausmas darosi jam tikresniu už didįjį vandenyną, kuri jis yra dalimi ir kur jo yra namai; jis tolydžio skaudžiai atsitrenkia į šitas sienas kur jis jaučia ir jo menkutė savykata švysčioja jo aprinktame kaliny.

SKYRIUS V.

STIPRYBĖS PASLAPTIS.

I.

Stiprybė žengti pirmyn yra pirmiausia

reikalinga tam, kuris pasirenka savo taką. Kur ji yra randama? Apšilygelus aplink nesunku matyti, kur kiti žmonės savo stiprybę randa. Josios versmė yra gilus ištikinimas. Su šita didžiąja dorine jiega randas prigimtame žmogaus gyvenime spirts, kuri pagelbsti jam, nors jis silpniausiu būtu, žengti priekin ir apveikti. Apveikti ką? Ne sausumas, ne pasaulius, tik save. Su šita augščiausia pergale įsigauama visybėn, kur visas kas pastangos gali būti pergalėtu ir įgytu, tuojas stojis ne jo, tik juo patim.

Užsidėti sarvus ir eiti karan, pasiduodant progai numirti kovos sukury, yra lengvas daiktas; stovėti ant vietos vidui pasaulio klegesio, užlaikyti tylą kuno sujudimę, tylėti tarp tukstančio jausmų bei geismų šauksmų ir dargi be jokio sarvo ir be jokio skubimos ar karščiaimos paimti mirtingą savumos žaltį ir jį užmušti, nėra lengvu daiktu. Bet tas ir yra padarytina; ir jis gali būti padaryta tik lygsvarybės valandoje, kuomet priešas yra nuramintas tylos.

Be šitai augščiausiai valandai yra reikalinga tokia stiprybė, kokios nereikalauja mūšlauko didvyris. Dydsai kareivis turi būti perimtas gilaus ištikinimo į savo reikalo teismą ir savo priemonės teisingumą. Žmogus, kuris kovoja su savim ir islaimi musį, tą gali padaryti tik žinodamas, kad toje kareje jis daro vieną daiktą, kuris yra darymo vertas, ir žinodamas, jis laimi dangų ir pragarą kaip savo patarnautojus. Teip, jis stovi ant abiejų. Jis nereikalauja dangaus, kur smagumas yra senai žadėtu atlyginimu; jis nesibijo pragarą, kur skaumas jo laukia jo nubaudimui už jo nuodėmes. Sykį ant visados jis pergalėtoją besimėtantį žaltį savyje, kuris krypta iš vienos pusės kiton savo tolydiniu lietimo geismu, savo vienvaliniu įsėkėjimu smagumo ir skausmo. Sykį pergalėtojai laimėjęs jis niekuomet daugiau nedrėbės ar klyks iš džiaugsmo pamągęs apie tai, ką jam ateitis žada. Tos degančios jausmys, kurios rodesi jam vienintėliais jo esimo priparodymais, nėra jo daugiaus. Kaip tad jis gali žinoti, kad jis gyvena? Jis žino, tų tik iš gincystės. Ilgainiui gi jis nei nepaiso gincytis apie tai. Jam tasyk yra ramuma; ir to ramumoj jis suras jiega, kurios jis troško. Tasyk jis žinos, kas yra ta tikestis, kuri gali kalmus vartyti.

II.

Tikėjimas sulaiko žmogų nuo tako, neleidžia jam žengti pirmyn dėl įvairių labai aiškių priežasčių. Viena, jis daro didelę paklaidą atskirdamas gerybę nuo blogybės. Gamta nepažysta tokio atskyrio; mūsų doriniai ir draugininiai dėsniai duoti mums mūsų tikėjimų, yra tokiais laikiniais, tokiu mūsų pačių savotiškumo daiktu ir esimo lytimi, kaip doriniai ir draugininiai skruzdžių ar bičių dėsniai. Mes ieseiname iš šito, kuriame šitie daig-tai atrodo galutiniai, ir mes užmirštame apie juos visai. Šitas yra lengvai priparodoma, kadangi placių minties ir išminties papročiu žmogus turi siaurinti savo gyvenimo dėsnią, gyvendamas tarp kitų žmonių. Šitie žmonės, tarp kurių jis yra svetimu, turi savo giliai įsisaknijusius tikėjimus ir paveldėjimus ištikinimais, kurių jis negali žieisti. Jei jis nėra galutiniai siauro ir negalvojamu proto, tai jis mato, kad jų dėsnių ir tvarkos lytis yra tokia gera kaip ir jo. Kas jam tad daryti, jei nepasiduoti laipsniškai jų taisyklėms? Toliaus, jei jis pagyvena tarp jų ilgus metus, tai aštrus atskyrimo kraštai nusitrina ir jis galiausiai užmiršta, kur jų tikestis baigiasi, o jo prasideda. Bet ar jo žmonėms pridera sakyti, kad jis padarė negerai, jei jis neįžeidė nei vieno ir pasiliko teisum?

As neužsiopulu ant įstatymo ir tvarkos; as nekalbu apie šitus dalykus su aštrum paniekiniu. Savo vietoje jie yra teip svarbūs ir butini kaip ir dėsnių, kurių valdo avilio gyvenimu, yra jo pasekmingam vedimui. As noriu tik pasakyti, kad įstatymas ir tvarka patys yra visai laikinai ir nepakaktiniai. Kaip žmogaus siela ieseina iš savo trumpalaikės gyvenamos vietos, tai mintys apie įstatymą ir tvarką neseka paskui jį. Jei jis yra stiprus, tai jis seka tikros buties ekstaza ir tikras gyvenimas, kurį jis įgyja, kaip visi žino, kurie yra prisizūręje mirštinams. Jei siela silpna, tai ji apalpa ir nuvysta apveikta naujo gyvenimo pirmu pirepludžiu.

Ar as kalbu perdaug padėtinai? Ta pasakis tik tie, kurie gyvena veikliu valandos gyvenimu, kurie nesėdėjo sale numirėlių ir mirštančiųjų, kurie nevaikščiojo ant mūšlauko ir nežiūrėjo veiduosa vyrų į paskutinęjį cančioje. Stiprus žmogus apleidžia savo kūną džiaugsmingai.

Kodėl? Nes jis nėra laikomas ir drebimamas svarstymosi. Idomioj myrio valandoj jis apturi paliausavimą; ir su staiga geresio aistra jis pamato, kad tai yra paliausavimas. Jei jis tą butų žinojęs pirmiau, tai jis butų buvęs dideliu protuoliu, žmogum tinkamu valdyti pasaulį, nes jis butų turėjęs jiega valdyti save ir savo kūną. Šitas paliausavimas nuo paprasto gyvenimo pačių gali būti įgyjamas teip lengvai gyvenime, kaip ir mirtyje. Reikia tik turėti gana kilaus ištikinimo, idant žmogus galėtų žiūrėti į savo kūną su tomis pačiomis pajantomis, su kuriomis jis žiūrėtų į kito žmogaus kūną, ar kūnus tukstančių žmonių. Žiurint į mūšlaukį nėra galima atskirti kiekvieno kancienkėn kancias; kam tad atjausti savo skausmą aštriau už kito? Suimk visą į krūvą ir žiūrėk, į jį visą nuo platesnio matymspuogio kaip pavieninis gyvenimas. Jei tikrai jaučiama sava fizika žaizda, tai yra rubežystės silpnybė. Žmogus, kuris yra fiziškai išsiplatojęs, kito žaizdą atjaucia teip pat aštriai kaip ir savą ir nejaucia savos visai, jei jis yra stiprus ga- (Toliau bus).

VABRUS IŠRADIMAS GY-
DYMŲ SRITYJE.

Svietas labai įdomauja labai svarbiu Prancūzijos profesorius Erlich'o išradimu, kaip gydyti baisiausių žmonių ligą — sifilį. Erlich'o, draug su japonų daktaru Gatta, išrastas vaistas pavadintas "preparatu 606", susideda iš arseniko ir benzinos, nuo ko ji vadinama dar "arsenobenzolu". Vaistas yra intriškiamas po oda — daugyje 4—8 kubiškųjų centimetrų. Intrijams nėsą skaudus.

Profesorius Erlichas išsintinę savo preparatą į svarbiausias Europos gydyklas už dyką, vien tam, kad geriausia ištyrus preparato pasekmingumą. Iki šiol intrijka vaistas bent 4,000 ligonių. Daugumoje atsitikimų, pasekmės esą geriausios. Buvę kalbėti, kad vaistas nors išgydo sifilį, bet kenkia organizmui, susilpnina regėjimą, negerai atsiliepa ant nervų. Tačiau Erlich'o užklausti daktarai šito nepatvirtino. Vaistas nei kiek nekenkia organizmui, anaipol, labai daugelis ligonių išgydyta galutinai nuo sifilio ir per net nuo kankurių kitų odos ligų.

Profesorius Erlichas vaistą iki šiol leidžia vartoti tik ligonbūčiuose, kur yra geri daktarai. Kada tuose ligonbūčiuose bus galutinai iširta vaisto gerumas, tą syk vaistas galės rasti ir pas kiekvieną paprastą daktarą. Tula firma Techste jau esanti užpirkus tą preparatą, tik dar neturi tiesos jo pardavinėti. Pasibaigus bandymams, daromiems dabar dideliu atsidavimu, vaistas galės nešti palaimą nelaimingai žmonijai ir medicina švęs didžiulį savo pergalę.

IS VISUR.

Is privatisių žinių matyt, kad nors Nicaraguos revoliucionieriai užėmė sostą Managua, bet krastis dar nenusiramino ir gali kilti nauja revoliucija prieš Estradą. Geriausi revoliucionierių vadovai — generolas Mena ir Chamorro pakėlė protestą prieš atidavinį valdžios Juanui Estradai. Taigi kyla vadaiai pačių revoliucionierių eilėse. Taipgi pasirodo, jog prezidento Madriz generolas Mena stovi dar netoli Grenados su 700 gerai suorganizuotų karių.

Danijos sotapilij Kopenhagene atsibuvo tarptautiškas jurevių ir pečkurių kongresas. Nutarta ant visų laivų, išėjusių prancūziškus, streiką sukelti, jaigū laivų savininkai nenorės taikytis su jureiviais.

Vienoje bus naujai įvestas vanduo net iš Alpių kalnų — 113 mylių nuo Vienos miesto. Prastoji triuba yra 7 pėdų augšči. Apie 45 mylias ji eina po žeme. Tokios ilgos triubos įstaiymas užėmė apie 10 metų laiko. Is šitos triubos Vienos miestas gaus kasdien 51.300.000 galonų vandens.

Indijos fakirai yra įstaisę lovas, ištais kurių padėtas ilgas šepetys iš aštrių vinių; tikėjimiskose išlaimėse, kada susirenda daug žmonių, fakirai pasistato šitas lovas eikštę ir atsigula ant jų; kad parodytų savo dievotumą; žmonės praedami meta į jms skatikus. — Stebėtina, kaip tai tinginiai žmonės gula net ant aštrių vinių by tik darbo nedirbi.

Prancūzijoje neseniai buvo padidinti mokesčiai ant visokio tabako nuo 13 iki 33%, nebuvo padidinta tik ant pigiausio tabako. Mokesčių pakėlimo pasekmė buvo toki, kad už du mėnesius tabako parsidavė \$500.000 mažiau. Vienok įplaukimas už tabaką sumažėjo ne dėlto, kad žmonės būty liovėsi rūkyti, — jie tik ėmė rūkyti pigiausia tabaką, ant kurio mokesčių neuzdėta. Prancūzijos tabako išdirbėjams patariama sekti amerikėnų — daryti tabaką iš rudos popieros ir tik dėl viso ko įbarstyti žiupsnelį tikro tabako. Kas norės rūkyti, negaudamas gerresnio, rūkys ir toki, popierinį tabaką.

Popiezius 24 rugpjūčio priėmė 150 amerikėnų ir rkalbėjosi su jais. Tarp priimtųjų buvo delegacija Kolumbus raitelių organizacijos.

Vienoje Amerikos ambasadorius Kerens kalbėjosi su Austri-

jos užrubežinių dalykų ministru ja apie mėsos pristatymą iš Amerikos. Darodinėjo, kad mėsa i Amerikos gali būt pristatyta Austrija greičiaus ir pigiau kaip iš kitur, leiskim, iš Argėntinos, is kur Austrija ima mėsą dabar.

Siemet į savo pačios tėviskę Darmstadtą atvažiuoja Maskolijos caras; jo ypotos saugojimui reiks paimti daug policistų, o jo gyvenimui paskirtas rumas bus kariumenės saugojamas. Tas viskas reikalauja nemažai išlaidų. Vokietijos parlamente jau buvo paduotas užklausias, kas tas išlaidas turi uždengti, Darmstadtą gyventojai priėmimui svetimo valdono nenori nepaprastų mokesčių mokėti, prieš mokesčius protestuoja ir Vokietijos gyventojai. Gal savo ypotos saugojimui išlaidas atsieis pačiam carui uždengti. Nieks mat jo savo svečių turėti nenori.

Portugalijos karaliaus motina karelinė Maria Pia, už skolą 80.000 markių siuvėjui likosi teismu apskusta. Žemesnieji teismai siuvėjo skundą atmetė, kadangi buk nuo karaliaus šeimynos negalima skolų pajieškoti. Siuvėjas su tuom nesutiko ir perkėlė bylą į augščiausią teismą. Tasai pripazino, jog skolų vien vieno karaliaus negalima pajieškoti, jo gi šeima yra kaip paprasti ukė-sai ir už savo skolas turi atsakyti.

Karaliaučiaus universiteto vyriausiojo rektoriu išrinko Vokietijos sosto įpėdinį kunigaikštį Vilhelmą. Tas, turbūt mokslėkos universiteto pusės nepakels.

Montenegro kunigaikštis patapės dabar karoliu.

Turėsimė dabar Europoj vie-ną karalystę daugiau: 27 d. rugpjūčio Montenegro kunigaikštis Nikita pasigarsino karaliu. Montenegro karalystė bus mažiausia Europoj, nes neturi ji nei pusės milijono gyventojų.

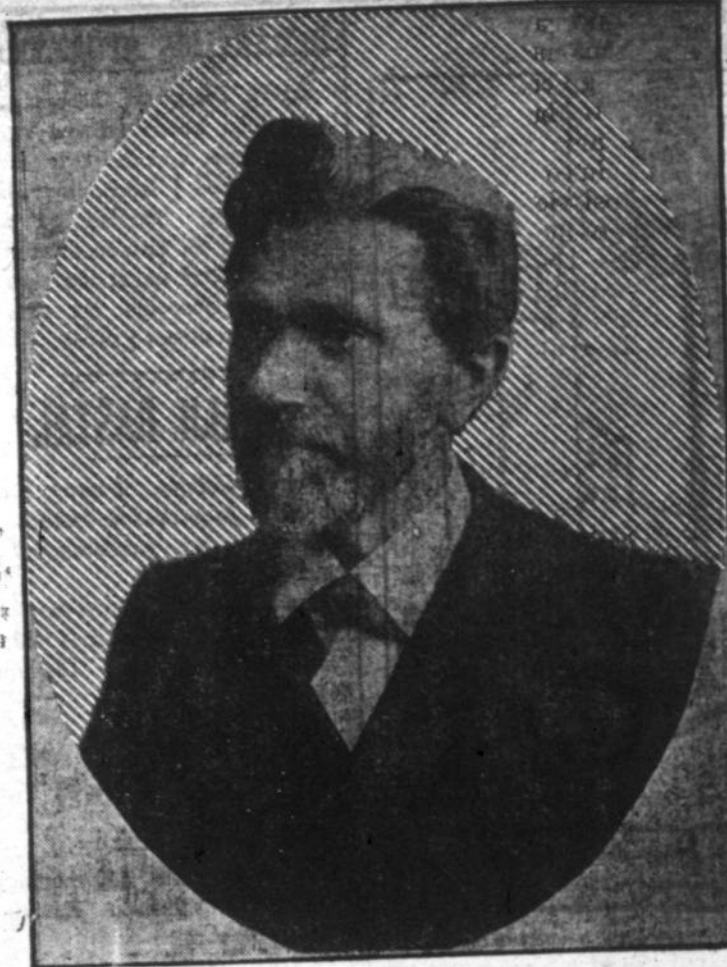
Maskolijoje, mieste Odesoj, apsirėiskė, apart choleros, ir azijatiškas maras, kurį atvilkio patekusios nuo laivo ant kranto žiurės. Valdžia, kad nengazdinti gyventojų, išsyk pasirodymą maro slėpė, bet kad apsigimai nesilio-vė, pasiėpti negalėjo, tik, suprantama, skaitliū apsigimu padavinėja kur kas mažesni, negu buvo ištikro.

Vokietijos cesorius 15 d. rug-sėjo keliauja į Vengriją ir apsis-tos Belyje rume. Ten susitiks jis su Austrijos sosto įpėdinu.

Offenbure Badene atsibuvo susivaziavimas Badeno socialistų. Susivaziavime išėjo aikštėn nesu-tikimai tarp Prūsų ir pietinės Vo-kietijos socialistų.

Amerikos ambasadorius Aus-trijoj, pasinaudodamas, kad Aus-trijoj mėsa pabrango, atsisaukė i Austrijos valdžią su užmanymu panaikinti uždraudimą gabenti mėsą iš Amerikos. Mat dabar Amerikos mėsa neįleidžiama i Austriją. Nežinia, ar pasiseks ambasadoriui išderėti nuėminą už-draudimo. Jis uždėtas atkeršini-mui Amerikai už begėdiškus mui-tus uždėtus ant Austrijos išdirbi-nių.

Japonija iš neva neprigulinčios Koreos padarė savo valdybą; taigi ją prie Japonijos priskyrė. Nors tas antai Amerikai ir nepa-rankus, bet ji nedrysta protestuoti.

A. BEBELIS

Vokietijos soc. dem. partijos vadas, be kurio neapsieina nei vienas tarptautiškas socialistų kongresas. Pranešama, kad į dabartinį Korespondento Kongresą jis nebeatvažiuas.

Vokietijos social-demokratų partijos centralinis komitetas pa-duoda savo atskaitą už pėjusius metus. Išviso sąnarių buvę 722.830 (pasidanginę ant 89.521). Partijos susirinkimų už šitą laiką buvę 29.826 uždarytų ir 13.814 viešų. Išplatintą 23 milijonai agitacijinių lapelių. Agitacijinių kalendorių ir knygelių išdalinta 2½ milijono. Valčių įstaigose buvę 7.729 soc.-dem. atstovų.

Japonija Koreoj galės dabar pakelti muitus ant amerikoniškų išdirbinių ir produktų.

Visoj Ispanijoj darbininkų organizacijos nutarė nuo 29 rugpjūčio dienos sukelti visuotiną streiką.

Korėjos pakrantėse susidaužė angliskas kariškas laivas "Bedford". Prigėrė ir 18 įgulos žmonių.

Vokietijoj, mieste Berline 13 d. rugpjūčio suėmė du angliu, kuriuos laiko šnipais, šnipinėjančiais vokiškos kariumenės paslapčius.

Laikraščiai praneša, buk šiaurinėj Afrikoj, Morokko sultanate, Anghera distrikte amerikoni piroko dideliu žemės plotas. Bet Morokko yra po Prancūzijos priežiu, prancūzai gi neleis taip amerikėnams šiaurinėj Afrikoj šeiminkauti, kaip jie šeiminkauja vidurinėj Amerikoj.

Ispanijoj, mieste Barcelionos priemiesty 23 d. rugpjūčio buvo kruvini susirėmimai laisvamanių su kuningų šalininkais. Perskyrimai susimususių reikėjo saukti kariumenę.

17 d. spalio į svečius pas Belgijos karalių rengiasi Vokietijos cesorius su savo motere.

28 d. rugpjūčio Danijos sotapilij Kopenhagene likosi atidarytas tarptautiškas socialistų kongresas. Suvažiuo 900 delegatų ir 700 svečių. Tarp delegatų 30 yra iš Amerikos. Prezidentu išrinktas holandiškų socialistų vadovas Vandervelde.

Koreos cesorius Yi Sycks, kadangi jo cėsorystę pasisavino japonai, specialiskū manifestu atsisveikino su savo tauta. Savo manifeste netekęs sosto cėsorius pripažino prie visokių silpnųjų.

Cholera i Maskolijos per Vengriją likosi atvilkta i Austrijos sotapilij Vindoboną. Čia buvo jau dvi mirtis, o pasimrę i Vengrijos atkako. Matyt ir Vengrijoj cholera jau yra.

Vokietijos cesorius Karaliaučiuje laikė kalbą, kurioje, tarp kitko, pasakė, jog pastatęs Prūsus ant tvirtų pamatų Vilhelmą I iš Dievo malonės tapo valdonu ir kraštą pakėlė pats, be parlamento pagalbos. Matyt ir dabartiniam cėsoriui sapnuojasi valdymas be taautos atstovybės. Bet tie laikai jau praėjo Europoj apart turinčios šiaudinį parlamentą Maskolijos neaprubėzuotų valdonų valdy-mo jau nėra. Kalba ta suerzina ir garbinančius savo valdoną valstiečius; jie savo neužganėdinimą išreiškia laikraščiuose. Tik laikraščiai dvarponių pritaria cėsoriaus žodžiams ir norams.

Padavadijimas Amerikos valdžios, kad siunčianti i Prancūzijos Amerikon brangius audekus pirmia Amerikos konsuliui pristatyty probas siunčiamų audekų, baisiai suerzino prancūzus, nes tokio reikalavimo iki šiol niekur nebuvo. Pundai protestų plaukia pas amerikonišką ambasadorių.

Reikia tikėtis, kad tie protestai privers Prancūzijos valdžią at-mokėti Amerikai panašiu vaizbos ap-sunkinimui.

Maskolijoje valdžia pagarsino laikraščiuose, jog Amerikos ambasadoriui Konstantinopolij Strausui leidžia su šeimyna atsi-lankyti Peterburgan. Mat Straus yra žydas, o svetimi žydai be vi-daus ministerio leidimo negali at-kakti Peterburgan. Matyt Ameri-kos ambasadorius kreipėsi su prašymu leisti jam atkakti Peter-burgan. Washingtono politikieriai gal nesupranta, kaip maskoliskasis vidaus ministeris savo pagarsini-mu pažemino Ameriką!

Egipte likosi sustabdytas ame-rikoniškų misijonierių leidžiamas laikraštis "El Merchid". Mat jis, kaip tai amerikoni mēgsta, vienam straipsnyj skaudžiai užgavo iš-pažintojus mohometoniškojo tikė-jimo.

Krokavoj likosi užmuštas mas-koliskasis agentas provokatorius ir šnipas. Laikraščiai reikalauja, kad maskoliskies valdžios agentams butų uždrausta Austrijoj savo pur-vinus darbus varinėti. Užmušėjas maskolisko šnipas tapo suimtas. Jis tyčia i Krokavą iš Varšavos at-kako.

Prancūziškasis orlaivininkas Dufaux, 28 d. rugsejo perlėkė aeroplanu Genevos ežerą, turinti 41 mylią pločio, i 56 minutes ir gavo šveicariškųjų orlaivininkų už-tai paskirtą dovaną.

Italijos karalienė Helena, pano-rėjusi važiuoti aplankyti choleros spimtas vietas.

Ryme, bažnyčioj švento Petro, laike vakarinių maldų, zokoninkas pranciškonas Beltroni pradžio iš revolverio šaudyti ir žinoma, la-bai nugązdino bažnyčioj susirinkusius, jie pradėjo veržtiesi lau-kan, dievmaldysta tapo pertraukta. Pranciškoną tą suėmė. Jis sako, jog norėjo vien ant savęs atidą atkreipti.

Italijoj, mieste Spezia, 28 d. rugpjūčio pasimrė pagarsėjęs mokslinčius antropologas Paul Montegazza. Gimęs jis 1831 m.

Tėvynės Mylėtojų
Dr-stės Reikalai.

Vienas raštas Tėv. Myl. Dr-jos re-klauose, kuopos ir pavienios ypotos malonės atgali Dr-jos Lit. Kom. na-rui ir redaktorui.

J. LAUKIS,
501 Brick St., Valparaiso, Ind.

DEKINGUMAS—NE
ŽODŽIAL.

Tankiai tenka išgirsti, jog T. M. D. išaugo pastaruojų laiku taip greitai vien tik ačiū Kudirkos raš-tiui išleidimui. Esą, pereitų metų pabaigoj kas savaitę prisirašyda-vo po kelis šimtus naujų narių vien tik todėl, kad už menkus 60 centų metinės mokesties norėjo gauti brangios laidos Kudirkos raštus. Toliaus, anot tokių pranašų, nariai, gavę Kudirkos raštus, nuo draugijos atsimes.

Teisybė, — T. M. D. milžiniškai išaugo daugiausia pasidėkavojant išleidimui visų Kudirkos raštų, nes kas-gi nenorėtų pasinaudoti tokia proga ir kas nenorėtų turėti puik-kių šėsių storių knygų, kokiomis šiuomet apdovanojo T. M. D. savo narius?

Vienok abejotina, ar yra tiesa, kad "daugumas" narių, gavę puik-kių nuo draugijos dovaną, ją pa-mestų dėlei 60 centų mokesties. Gali but, kad ir atsiras vienas-kitas "geštmacheris", kuris panašiai pasielgs, vienok, kad "daugumas" taip pasielgtų, mes apie tai drūčiai abejojame.

T. M. D., duodama kiekvienam nariui už 60 centų kningas ver-tės \$5.00, tikėjo, jog visuomenė pamatys jos be galo naudingą dar-bą apsvietos dirvoje ir tuolabiau ją remis. T. M. D. tikėjo ir tiki, jog jos didžiai patriotiškais ir nau-dingais darbas (tėmykit — dar-bas, ne žodžiai) nesumazins, bet padidins skaitliū narių. Jaigū ki-taip būtų, jaigū gavus Kudirkos raštus "daugumas" jos narių tu-rėtų atsimesti, (tai reiktų manyti, jog "daugumas" mūsų kningas skaitančiųjų būtų tais "geštmacheriais", kurie už gerą atsimokėty piktų. Vienok nereik to bijo-tis, nes taip negali būt ir nėra: "daugumas", gavę Kudirkos raš-tus (kokių nieks iš mūsų nei nesit- tikėjo), pastos dar geresniais ir karštesniais T. M. D. bičiuliais ir netik jos nemes, bet dar labjas ją remis. Kad patvirtinti šią nuo-monę nors mažą pavyzdėliu čia pa-duodame trumputę žinutę nuo 10 T. M. D. kp. i Erit, Pa.

Man rašo p. A. Savickas, tos kuopos sekretorius:

"Pranešame Tamstai, jog visi apturėjome Kudirkos raštus — kiekvienas po šėis tomus. Labai sirdingai už juos dėkavojame. Per savo kuopelės susirinkimą, kuria-me buvo išdalinti Kudirkos raš-tai, mes paskyrėm iš savo kasos \$5.00 ir dar sumetėm pagal savo silpną išgalę \$2.00 aukų ir siun-čiame T. M. D. Centro įždan, skir-dami mūsų mažą auką išleidimui naujos T. M. D. kningos "Prie Gruenwaldo". Ankojo po 25c. šie: Antanas Savickas, Jurgis Orininkaitis, Mikolas Mašėnas, Da-rata Orininkaitis, Feliksas Mar-ko kevičius, Jonas Grajauckas, Jo-nas Grigas ir Jonas Kazlauckas. Mūsų kuopelė nedidelė, bet dabar, tikimės, ji žymiai sustiprės".

Taigi, kaip matome tik iš šio vieno pavyzdėlio, žmonės moka apkainoti didelį mūsų literaturoj darbą geriaus, negu neviens iš mūsų profesionališkų "kritikų".

Drangija, remdamasi ant tokių kp. ir tokių narių, kaip tik ką minėta 10 kuopa, nereikalauja bijotis nie-kados "bankruto", apie kurį norėty krankti nekurię mūsų "geradė-jai". T. M. D. šiandien stovi stipriau, negu ji kadanors stovėjo. Sirdingas visuomenės priėjautimas mūsų draugijos darbam yra uo-la, ant kurios mes stovime ir jos nesugriaus rėkavimai kelių kran-kių, kurių berods vienatiniu ama-tu yra vien tik krankti ir kitėnais "bankrutą" — kapus pranašauti.

Mūsų draugija, išleidžama ge-riausia ir puikiausia lietuvių litera-turoj laida, Kudirkos raštus, tik dar pradėjo veikti: palaukkit, ger-biamieji, — trumpoj ateityj, rasi ji galės apdovanoiti mūsų litera-turą dar puikesnėmis davanomis!

Reporteris.

KUR-GI TA TEISYBĖ
BUVO?

Kuomi žmogus užinteresuotiesi, ten daugiau ir atydos atkrei-pi, tad būdamas užinteresuotu T. M. D. III seimu, laukiau diena po dieną pilnai tilpstant organe sei-

mo protokolo, arba seimo nutari-mų pasekmių, kurios dabar gal- nuo galo jau yra organe tilpę ir norintieji gali matyti.

Mat dalykas tame: Seimo pri-pažinimas legaliskū Centro Valdy-bos pasielgimas, suspenduojant 3 kuopos rinktą visuotinojo balsavi-mo sutvarkymo komisiją ir "Lie-tuvos" nr. 32, "T. M. D. III sei-mo protokolas" po kningiaus ra-portui, paragrafas II šiaip skamba: "Pripazinta, kad Centro Valdyba pasielgė teisingai suspenduodama 3 kuopos komisiją ir seimas pa-liuosuoja ją i draugijos išskiriant J. Jukelį, kuriam teisės sugražin-tos". Užinteresuotam žmogui, šį paragrafą perskačius, plyskt kaip liepsna pasirodo klausimas, kur ta teisybė buvo? Kad galėjo tos pa-čios komisijos nariai vieni kaltes-niais būti, kiti teisesniais, kad žmoniškumo prisilaikant, vienodus prasikaltėlius, vienus pasmerkt, o kitus išteisint. Kur-gi tie darody-mai, kuriais seimas pasiremdamas taip sprendė? O gal broliukai pa-sakysit, kad čia teisybė buvo? Na tiek to.

Klaidingai maniau, kad ant sei-mo suvažiuos iminties pilni, orga-nizacijai gerovės linkinti vyrai. Taip, mieli broliai, kad iš seimo teisybė išbarabanijo, tai parody-siu, kur ji dabar yra. Ir kur no-rite, ten galite dėt, galite pasmerkt ant amžijo, daryt, kas jums pa-tinka.

Kur seimas padėjo tas p. Ba-levičiaus atrastas už mano petių slepiamas dar didesnes intrigas, kurias p. Balevičius ketino tik sei-mui priduoť? Ir čia gal sakysit, kad teisybė sakė? Užtai, 1) Jai-gu tuom kart, kada komisija bu-vo renkama, kuopoje narių buvo tik i 25, ir naujai prisirašius dar 100 narių su kitokiomis nuomo-nėmis, patrėmė kuopos pirmesnius nutarimus. 2) Kadangi ta komi-sija tik toliau egzistavo koliai ją kuopa nepanaikino, nes po panai-kinimo jos, komisija niekur ne-persistatė kaipo komisija. 3) Ka-dangi komisijos parąštas atsisau- kimas ējo oficialiskuoju keliu, ka-d galėjo nedaleisti. 4) Kadangi be mažiausios vertės faktiškų priro-dymų ant kurių seimas būtų galė-jas remtis pasmerkdamas tą komi-siją. 5) Kadangi pradžia intrigų paėjo iš dabartinio Centralinio se-kretoriaus p. Jonė Dagio pusės, nes dokumentai kalba patį už sa-ve, ir nurodo Dagio sulosimą Ju-do rolės. Užtai kad seimas yra nepatėmijęs, ir viską atidėjęs ša-lin be mažiausio reikalingo paty-rimo, pasmerktu ji.

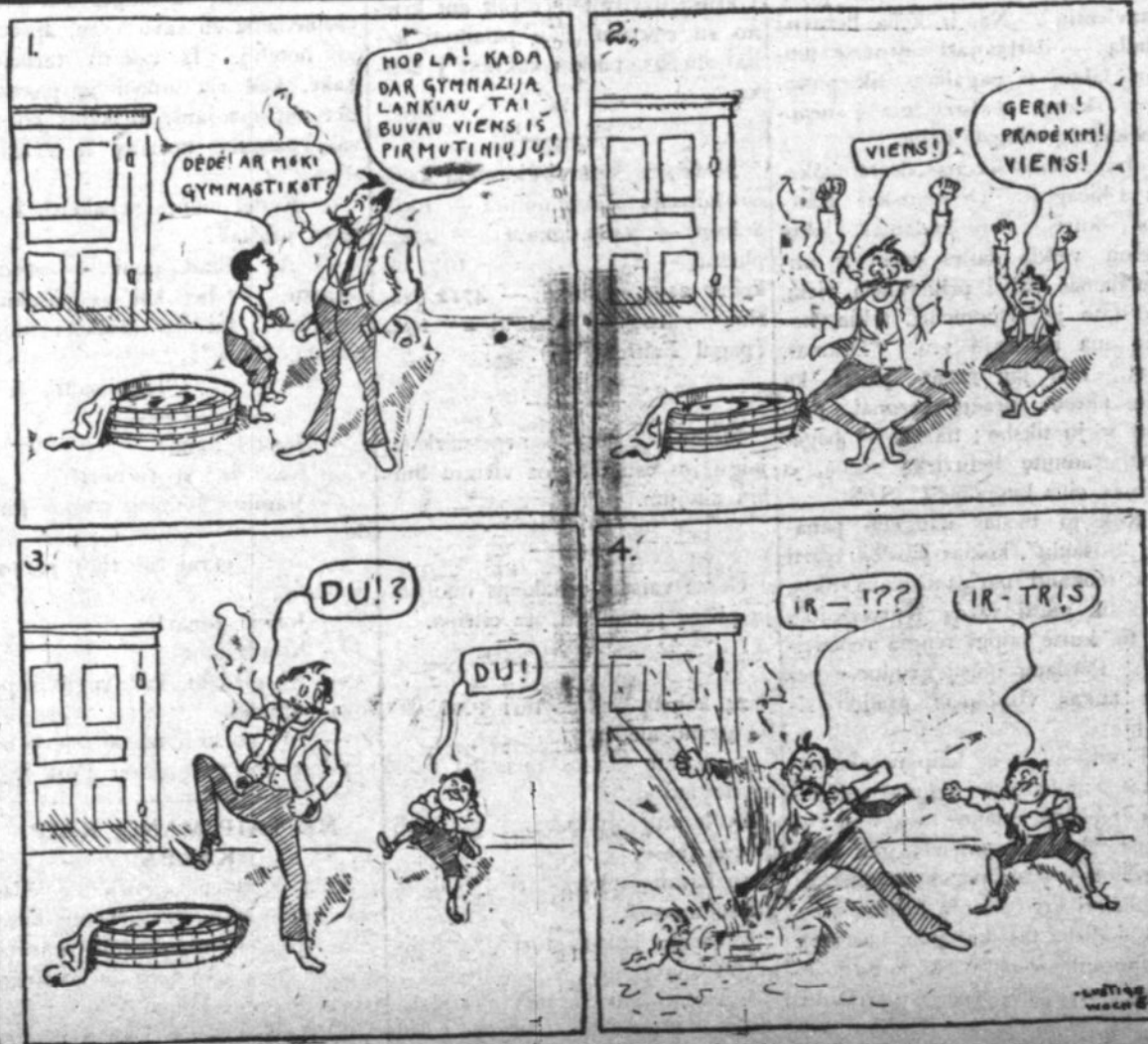
Aiskiai pasirodo, kad jokio sei-mo nebuvo, tik it draugiškas prie-partės alaus pasikalbėjimas, nes apart raportų Centro Valdybos na-rių nieko veik daugiaus nerasi, kuriuos vieni išdavė, o kiti ran-koms suplojo, ką reikė sutikima.

Kodėl-gi ne kuopa buvo kaltes-nė, kuri išrinko komisiją? (ne kp. gi komisiją išrinko, tik ji pati sa-ve apsisaukė; apie tai buvo išaiš-kinta ir niekas tam neprieštaravo. — J. L.). Iš kokio atžvilgio yra komisija prasižengus, jaigū ji kp. nutarimus pildė? Kodėl-gi nebu-vo pareikalauta nuo kuopos, kad kaip tik pasirodė tas atsisaunkimas, kad kuopa priverstų tą komi-siją, kad atsauktų, ir vėliau tą komi-siją panaikintų? Matome tiesos ke-lią, matome tos Centro Valdybos sanprotavimą, ir kitų tų pasiuti-nių laipsnišką susipratimo stovį.

Skaites virš parąšytus žo-dzius, kad bus ir didžiausias vien-pusis, turi pripažinti, kad T. M. D. III seimė teisybės nebuvo, tik pa-prastoji, nešvarioji tautiška politi-ka, kurie-tą politiką sugriebė kaip kazokas nagaiką ir svaistosi tarpe lietuvių, geisdami savo vardui garbės ir su tokiu įrankiu užsitar-nauja nuo visų mūsų fanatiku geidžiamą garbę, tą dar mūsų ti-lį tautos šulai, visavietiniai didvy-riai. Bet teisybė dabar iš seimų išbarabanijama, ims viršų ir tam-sos angelai išnyks. Ko senai žmo-nės laukia.

P. Sinkus.

Ką bekėmėruojį su kapliu am-nėnulo verčiaus sveikas atsigėr-tum šalto vandens ir pradėtum elgtis protingai. Nieko tokio kas sveikam matos, T. M. D. ne-buvo ir nėra. Jai sveikas užvydi garbės kiems, dirbt taip, kaip kit-o jį tikrai turėsi. Seimas išteisinio J. Jukelį, o pasmerkt kitus, ne jis pripažino prie klaidos, o kiti ne; ir seimui labai užteko tuom pasiremti. Taigi ką bėrašinėjį pro-tesimo verčiaus sveikas nuėmim i savo buvusios kuopos susirinkimą, pasiprašytum, kad kuopa sveika

primitų, užsimokėtum kas reikia ir veiktum mūsų tautos labui, kaip geras motinos sunus.

J. Laukis.

Zemaičių Antkūni. Tamstos raštelis netilps. Tas dalykas pilnai buvo paaškins Centro raštininko ir todėl Tamstos aiškinimui nėra vietos.

J. Laukis.

IS GRAND RAPIDS, MICH.

Nedėlio, 4 d. rugsėjo T. M. D. 58 kuopa rengia vakarą su teatrališku perstatymu. Vakaras bus Šv. Petro ir Povilo svetainėje Hamilton st. Bus vaidinta "Velnias ne boba" ir "Neatmezgamas mazgas", be to dar bus dainos, prakalbos, deklamacijos ir muzika.

Kaip girdėjau, padainuos kelias dainas kuopos vyrų choras, be to dar bus kvartetas ir duetas. Kvartete ir duete soprano dainuos, geriausiai Grand Rapidsio lietuvių dainininkė Marė Danevičiūtė.

Nors vyrų choras neseniai susitvėręs, bet visgi galima tikėtis, kad savo užduotį atliks gerai, jame yra labai darbūs, mylinčiai tautą ir dainas vyrai, ir choro vedėjas, Grigalius Belinis, labai rūpinasi pakelimu tautos.

Orkestras griež šėsis kompozicijas, tarp to keturias grynai lietuviškas. Orkestras dirbuojasi muzikos ir dainų mylėtojų smuikinkas V. Valentis.

Abelina sakant, taisomas puiškus teatrališkas vakaras, kokio Grand Rapidsio dar nebuvo. Daugelis lietuvių laukia vakaro su nekantrumu. Lietuviai aplinkinių miestelių pradžioje išgirdę apie šį vakarą ir rengiasi atvykti.

Vakaro sutaisymas ir vedimas kuopos pavesta Juozui Garnupui, dalyko žinovui.

Chicago, Ill. T. M. D. 37 kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą J. Černausko svetainėje 21 d. rugpjūčio. Atlikus kuopos reikalus buvo pakeltas ir apnektas Klausimas: Kur yra geriausias lietuviams — Amerikoje, ar Lietuvoje. Gvildinimui šio klausimo buvo išrinkta 6 asmenys. Laikusiai Amerikos gerumo pusę buvė: Fr. Eismontas ir J. S. Vitkus; Lietuvos — Antanas Sileika ir Fr. Butkus, tyčia pakviestas 22 T. M. D. kuopos pirmininkas. Kalbėtojas buvo leista kalbėti kiekvienam po 15 minučių.

Eismontas savo pusę statė: Draugijos sąlygas; raštijos platumą; moksleivių veikimus; ekonominės sąlygas; amerikėnų kėlimą lietuvių; pačius gi lietuvius jis paskaidė į tris skyrius.

Vitkus, Amerikos gerumo pusę gynė maždaug panašiai Eismontui.

Sileika nurodinėjo abelina į gerumą Lietuvoje lietuviams gyventi ir dirbuoti, bet aiškų prielaidymų nedavė.

Butkus užėmė plačią ir kalbėjo net 30 minučių. Jis suspėjo pasakoti tik gerąsias puses Amerikoje lietuviams, blogųjų gi nesuspėjo ir, kadangi jis ir taip per ilgai jau kalbėjo, tai jam nedavė ilgiaus kalbėti.

Sprendėjas buvo: J. Kastėnas, M. Kazėnas ir E. Čapulis; tiesa likosi pripažinta Amerikos šalininkams.

37 T. M. D. kuopa nutarė diskusijas turėti kiekvienam savo susirinkime. Ateinančiam kartui paskirta apnekti klausimas: Ar lietuvių Amerikoje kaip tauta išnyks? *Vienas iš jų pačių.*

Iš Chicago Lietuvių Gyvenimo.

NUO AUŠROS DR-JOS PIRMOS KUPOOS.

Lietuvišką visuomenę gyvenimas prispiria, jaigū ji nenori žūti, rūpinasi savo reikalais; juo labiau visuomenė kultūriškai augė, juo daugiau yra ir vis atsiranda naujų reikalų, kurie šioji ar tokia būdu turi būti atlikti. Aprūpinimui tautos reikalių tveriasi visokios rūšies draugijos, kurios pastato sau už mierį pripažintus visuomenės už neatbutinai reikalingus, svarbius ir naudingus reikalus, atlikti. Vieni iš svarbiausių mūsų lietuviškos visuomenės reikalų yra platinimas apšvietimo ir mokslo tarp lietuvių. Tą darbą apsiėmė atlikti "Aušros"

jų ir atskirų ypaty ir visos visuomenės.

Pereituose metuose keletas draugijų ir ypaty atsižymėjo savo pasidavimu "Aušros" naudai; tarp jų — Muz. draugija Birutė užima 1-mą vietą, už ką "Aušros" draugijos vardu išstariame širdingą acū, už tiek truso padėto labai apšvietimo lietuvių.

Ateinančių sezonui "Aušros" draugija nori užpildyti dar daugiau spragų mūsų visuomenės gyvenime: taip, apat paskolos moksleiviams ir prelektorių, kurių mano parengti net apie 60; pasistengs surengti keletą diskusijų; nutarė įsteigti aritmetikos, braizymo ir amatų vakarines mokyklas ir tt. Atlikimui viršminėtų darbų "Aušros" draugija reikalauja visuomenės paramos. Jau keletas ypaty yra paaukavę ateinančiam sezonui, tai pinigais, tai įrankiais amatų mokyklai. Keletas draugijų jau yra prižadę parengti vakarus "Aušros" naudai: Dramatiškas Ratelis L. S. S., 114 kuopa T. M. D. ir kitos. Lietuvių Moterų draugija Apšvieta rengia ekskursiją laivu, naudai "Aušros" amatų mokyklos, 4 dieną rugsėjo šių metų. Bet to dar mažai ir mes dar sykį krepiamės į visuomenę ir meldžiamės paremti mus užmąstymu darbe; juo labiau rems mus visuomenė, juo geriau "Aušros" galės atlikti savo darbą. Paremti galima prisirašant prie "Aušros" aukaujanč "Aušros" naudai, parengiant "Aušros" naudai vakarus, atsilankant į vakarus, prelektijas ir diskusijas, lankant mokyklas, dalyvaujant ekskursijose ir tt.

"Aušros" draugijos 1 kuopos, *Valdyba.*

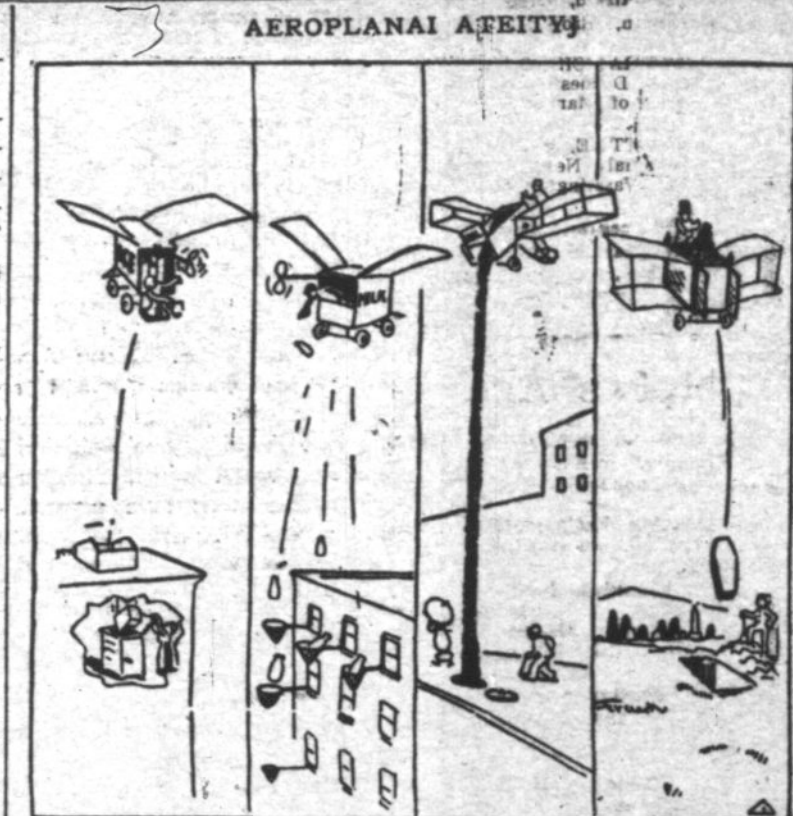
Liet. muzikos konservatorijos seredomis esti apskrito lavinimos dalykų lekcijos. Skaito P. Petrasauskas apie muziką ir jos istoriją, dr. Graičiūnas apie anatomiją. Nuo 7 rugsėjo d. pradės skaityti apie scenos meną ir išguldinti lietuvių kalbomokslį p. Kl. Jurgelionis.

Lietuv. Konservatorijos Koncertas. Apie kalėdas yra rengiamas p. Petrasausko, "Lietuviškos Konservatorijos" mokinių koncertas. Šiame koncerte ketina dalyvauti daugias mokinių nepergaitė. Operiniai mokiniai pirmu kartu pasirodys paskutiniame akte Verdi operos "Rigoletto", lietuviškoje kalboje.

J. Ragauskis, gyvenantis So. Chicagoje, 26 d. rugpjūčio susimūšė su pačia. Toji apsikundė policijai ir nuo jo prasišalino. Tačiau Ragauskis vėl ją persipašė, ir toji sugrįžo atgal. 29 d. policijoje buvo jį teismas iš kurio tik tiek buvo naudos, kad turėjo užsimokėti katus. Ragauskis žino, kad jam pati turėtų pas save apie 200 dol., jį varu nori priversti, kad jam atiduotų, kad turėtų iš ko laidokauti.

**CHICAGIEČIAMS
ZINOTINA.**

Viešojo Chicago lietuvių skaitykla užlaikoma Lietuvių Ratelio (Lithuanian Club) nuo ateinančio rugsėjo mėnesio bus atidaryta keturias dienas per savaitę, būtent: utarninkais ir ketvėgiais nuo 7 val. vakaro iki 9 val. vak., subatmė nuo 7 val. vak. iki 10 val. vakaro, o sėkmadieniais (nedėliomis) nuo 4 val. dienos iki 6 val. vakaro. Prisiartinant vėsenoms vakarams, būtų malonu, kad vietiniai lietuviai naudotųsi tuojų šviesos židiniu; čion ateina bekiev visi lietuviškieji laikraščiai, leidžiami Amerikoje ir Lietuvoje, būtent: 1) "Lietuvos Žinios" su priedu "Aušrinė", 2) "Viltis", 3) "Lietuvos Ūkininkas", 4) "Litva" (lenkų kalboje, bet lietuvių dviasoje), 6) "Rygos Garsas", 7) "Viestnik Znanija" (mokslo) ir literatūros mėnraštis su daugybe priedų — rusų kalboje), 8) "Lietuva", 9) "Vienybė Lietuvių", 10) "Tėvynė", 11) "Saulė", 12) "Kova", 13) "Draugas", 14) "Žvaigždė", 15) "Kėleivis", 16) "Darbininkų Viltis", 17) "Dagis", 18) "Amerikos Žinios" ir visi kiti laikraščiai; neįsistūčiama tik "Dilgėlės" ir "Pipirės" (pastarojo išėjys tik vienas numeris ir kaip girdėjau jau numires, bet visi gerai būtų, kad

1. Aeroplanai vežioja lėkt. 2.—pienę. 3.—anglis. 4. Aeroplanai laidos numirėlius tiesiai į duobę.

Apart viršminėtųjų laikraščių randasi visos lietuvių kalboje išleistos knogos ir knigėlės. Yra keliolika lenkiškų, rusiškų ir anglų. Taigi, kaip skaitytojas mato, čionai parankiausi užėjus pasiskaitymui ir apšvietimui. Kningos duodamos ir namo nešties. Skaitymas veltui — mokėti nieko nereikia.

Man, bebūnant jau tris mėnesiai kningyno užveizėtoju, skaitytojų atsilankė 567. Kningoms naudojosi (namo išsinešdami) apie 30 asmenų. Rudeniop, tikimės, jog naudosis daugiau, kadangi bus daugiau liuso laiko. Skaitykla randasi: 3149 So. Halsted, prie 22-ros gatvės. Lankykitės! Kningyno užveizėtojas, *J. Dagis.*

VIETINĖS ŽINIOS.

Rooseveltas 25 šio mėnesio apilankė Chicago. Stotyje buvo susirinkę daugybė žmonių pžiūrėti vienutinio gyvo Amerikos eksprezidento. Rooseveltas automobiliu buvo nuvažiavęs į laikraštinių klubą, 91-Clark str. Vaziuojant gatvėmis lietuvių Rooseveltą nepažino. Pabuvęs trumpą valandėlį laikraštinių klube, eksprezidentas vėl grįžo į stotį, kur jį patiko kelios deputacijos. Iš viso Rooseveltas buvo Chicagoje mažiau nei dvį valandį, atvažiavęs dar kitų syk.

TEATRAS.

Nežinau kaip tą pavadinti, ar mada, epidemija, ar tiesiog biznis, kas ir bus, man rodo tiesiogiai. Kokie dalyje miesto neatsidursi, į kokią svetainę neužiesi, visur vienas ir tas pats — repeticijos, visur mokiniai "teatru". Tas išrodo nei šio nei to, bet išverskime tą gražų plosčių ir pažiūrėkime į jo pamušalą.

Gabios mūsų galvės, nors ir augščiauj kojų keliame mūsų dailę, kad tik skambučiu susirenkal... Kaip galimai žiuri žmogus, ypač į mūsų jauną, sudarytą iki pasibaisėjimo, dailę kurią paduoda nuo scenos koks nors neįmanomas už kelis skambučius. Gražus teatras Ellados tapo prieinama kiekvienam prekyviui, kurioje pasijukiamas iš žmogaus jausmy ir begėdiškai apgaunama atsilankiusi publika, apgaunama dėlto, kad paskutiniuose laikuose pradėjo liakti lankyti teatrus. Paimkite ir rankas apgarsinimą, kaip ten tai viskas dailiai ir jautriai apdainuojama, o kas pasirodo ištikrųjų... Padėkime, draugijai reikalingi pinigai uždengimui deficitui, kokią panešė per paskutinį pikniką (reikalas gana svarbus). Iš kur juos imti? Nagi įnešti ir paremta, kad reikia "sulošti predstavieniją". Na, ir kelia lietuviai dailę — darbuojasi išsiuovę tautos labui, o pagaliaus tik pinigų skaito, neatsižvelgia į neapmokamą piniginį daile.

Jau trečias sezonas drutai laikosi Chicagoje "Dramatiškas Ratelis", kuris, neįskodamas jokių pelnų, veikia dailės dėlei, ir atliudamas daili priderandį vietą, perstoja į visuomenę, tokia, kokia ana ištikrųjų yra. "Dramat. Rat." turi jau geras spēkas, ką jau parodė praėjė sezonai, pui na bekiev visi lietuviškieji laikraščiai, leidžiami Amerikoje ir Lietuvoje, būtent: 1) "Lietuvos Žinios" su priedu "Aušrinė", 2) "Viltis", 3) "Lietuvos Ūkininkas", 4) "Litva" (lenkų kalboje, bet lietuvių dviasoje), 6) "Rygos Garsas", 7) "Viestnik Znanija" (mokslo) ir literatūros mėnraštis su daugybe priedų — rusų kalboje), 8) "Lietuva", 9) "Vienybė Lietuvių", 10) "Tėvynė", 11) "Saulė", 12) "Kova", 13) "Draugas", 14) "Žvaigždė", 15) "Kėleivis", 16) "Darbininkų Viltis", 17) "Dagis", 18) "Amerikos Žinios" ir visi kiti laikraščiai; neįsistūčiama tik "Dilgėlės" ir "Pipirės" (pastarojo išėjys tik vienas numeris ir kaip girdėjau jau numires, bet visi gerai būtų, kad

NE PRO ŠALĮ ZINOTI.

42 vielos susuktos į virvę gali išlaikyti 4 tonus, o nesuskuktos 10 tonų.

Supilant į maišą bulves ar ką kitą, tankiausia vienas turi palaiyti maišą, o kitas pilti, nes vienam nepatogu. Kad nereikėtų prie tokio supilstymo gaisiti dviem žmonėm, reikia maišą užmauti ant rėkūtės su išmuštu dugnu; pakėlus pripilną rėkūtę draug su maišo kraštais, piliamas daigtas su būrės į maišą.

Pridėjus prie 6 uncijų cinko 16 uncijų vario, padaroma geras žalvaris. Cinko pridėjus dviem uncijom daugiau, žalvaris pasidarys minkštesnis.

Krienus gardžiai padaryti galima taip: paimti 6 šaukštus trinto krienų, vieną šaukštą cukraus ir vieną kvortą uksuso (acto). Uksusą užvirint ir užpilt ant krienų su cukrum, taip palaikyti kelias dienas, paskui sukurt į bonką.

Metams sutarpinti reikia karšči laipsnių: aliuminui — 1292, aukso — 2485, geležiai — 2785, plienui — 2552, švinui — 617, niokliui 2192, platinai — 4712, varui — 1995,8, sidabru — 1904 (pagal Fahrenheitto).

Medinės sienos nepermirksta, jaigu jos esti įsteptos virintu lininiu aliejum.

Geras vaistas vistikėms nuo kojų pirštų panaikinti yra citrina.

24 karatų auksas turi 1000 dalių gryno auksa.

14 karatų auksas turi 583 dalis gryno auksa.

13 karatų auksas turi 541 dalį gryno auksa.

10 karatų auksas turi 416 dalių gryno auksa.

9 karatų auksas turi 374 dalis gryno auksa.

8 karatų auksas turi 333 dalis gryno auksa.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Mikol. Žvirgždai, Minneapolis. Laikraščiai auksa garsina sudėtas atik viešiemis reikalams ir tai tik tikras, kufas į laikraščio redakciją atsiunčia. Tamistų gi aukso privatiškos, ne visuomeniškos. Tokių laikraščių negarsina, nes jos visuomenę neapina, bet vien aukavusius ir auksa gavusi.

NAUJI RASTAI.

Juozas Gabrys, Vincas Kudirka. Keli jo gyvenimo ruožai. Suportretu ir 17 paveikslų. Tiltė, 1910 m. 85 pusl.

Yra tai ta pati Vincas Kudirkos biografinė, kuri telpa ir T. M. D. išleistų raštų laidoj. Čia nieko nepridėta.

Seivikata, Kokliušas (Didysis Kosulys lat. Perulsis arba Tussis convulsiva), 8 pus.

S. Čiurlianienė (Kymontaitė). Lietuvoje. Vilnius. Zavadskio spaust. 1910 m.

D-ras Fr. W. Foersteris. Šių laikų studentija ir katalikų bažnyčia. Vertė L. Sv. Kazimieriaus draugijos leidybos N. 86. Kaunas, 1910 m. Kausa 3 kap.

Augustinas Janulaitis. Kun. Liudvikas Adomas Juzevičius, Lietuvos rašytojas (1813—1846). Trumpas aprašymas jo gyvenimo ir veikimo. Atmušta iš "Lietuvos Žinių". Vilniuje, 1910 m.

KLAIDŲ ATITAIŠYMAS.

34-me "Lietuvos" nr. šinutė iš Chicago, Ill. suraše aukautoj Vilniaus Tautiškas namai padaryta dvejetainė klaidų: vietoje drėvių sykų A. Krukas turi būti: A. Krukas ir J. B. Kruka, vietoje B. Konolaukas ir B. Konolaukaitė turi būti tik vienas syk: B. Kavaliuskaitė ir apskrita suma turi būti ne \$38.65, bet \$37.65. Dar paaukavo tam pačiam tikslui dienos uždabį J. Krotkus \$3.00 ir V. Brusokas 50c. Viso labo dabar sudėta \$41.15. *J. Bietis.*

Paskiausiai Gautos Žinios.

Rosloj šiais metais daug mažiaus jaunomenės stoji į universitetus ir kitas augstines mokyklas.

Vokietijoje Berlyne staiga numirė vienas namų sargas. Manoma, kad nuo choleros.

Berlyne 30 rugpjūčio buvo apie 40 socialistų mitingų, kuriuose išnešta rezoliucija prieš kaiserio kalbą apie "dieviškas kraliaus teises".

Socialistų tarptautiniam kongresui Kopenhagoje atstautė liakiškas Prancūzijos vyriausios ministeris M. Briand. Sakosi jis tebebus socialistas.

Rooseveltas aplankė Kansas valstiją. Jį visur karstai sutiko. Daugely vietų teikia jį į būsimus prezidentus.

Pennsylvanijos anglėskykų streikų organizatorius ketina areštuoti.

Chicago vykspamas atidavė nuo 100 pėdų žemės plotą 99 metams už \$2376.000. Už šį žemę 40 metų atgal jis užmokėjo \$1.800.

Chicagoje už paskutinę savaitę užkrečiamų ligų skaičius sumažėjo. Už savaitę iki 26 rugp. sustrgo 420 žmonių.

JUOKELIAI.

Telefonistė, laimingai ištekęs, važinėdama su savo vyru, apistojo jo hotely. Iš vakaro /tarnaitė įsakė, kad ryt anksti ją pakeltų. Bet ant rytojaus, atsikėlus po 10 val., pasaukė tarnaitę ir užklauso:

— Kodėl manęs nepakėlei, kaip tavęs prašiau?

— Aš keliau, poni, — atsakė tarnaitė, — bet kai aš pasakiau "septinta", tai jūs atsakė: linija užimta, "busy".

— "Lippincott's".

— Jonai! Jonai!

— Kas? ką? ko tu nori?

— Vagilius į mūsų namus įlindo.

— Aha! gerai, aš tuoj jo pajieškosiu.

— Jonai! Jonai!

— Ko-gi dar?

— Aš girdžiu, kad vagilius po lovą palindęs.

— Cit! po lovą tai aš esu, o ne vagilius. ("Houston Post").

NE TAIP MANO, KAIP KALBA.

Tūla Kudrienė, senelė, gulėdama ant patalo ir nebeturėdama vilties pasveikinti, pradėjo sklysties savo marčiai ant savo nelaimingo ir vargingo padėjimo.

— Ar jau mane Dievas užmiršo, kad nebeįsklausu mano mal-

dos ir nebeprisijūčia gilinės, kuri atimty gyvastį. Gal tada pasi- baigtų mano visos bėdos ir skausmai. Marti, kaip gaspadinė, at- sikėjęs anksti, išėjo į svirną at- pjauti skilandžio pusryčiams dar- bininkams. Išėdama, paliko gri- čios duris atviras. Auginami ka- lakutai susigrudo į ruimą, kuri- me gulėjo senelė. Nekviesi paukščiai pradėjo savo paprastą melodiją kur-kur-kur... Senelė, išgirdus negirdėtus tonus, labai persigando ir pamislėjo, kad gil- tinė jos jiesko. Tad pašoko ant lovos, ištiesus ranką pirštu rody- dama į kitą kambarį, kur marti gu- lėdavo, prabilo:

— Už pečiaus, už pečiaus. Mat ji norėjo nusiūsti gilyn pas mar- čią. Nors pati ir šaukė gilyn ateti, bet darė tai veidmainingai, o kada pasirodė baidyklė, nors ir kalakuto pavidale, senelė užmir- šo, kad ją pirma šaukė ateti ir ga- lą jos kančioms padaryti.

J. D. Tausis.

APGARSINIMAI.

NEPASIDAVIMO SPĖKA.

Mes visi turime žinomą spēką nepasiduoti ligai; be šios nepasi- davimo spēkos mes taptume lim- pamųjų ligų auka. Milijonai ma- žutelių perų nuolat kovoja žmo- gaus kūne. Kol nepasidavimo spē- kos yra normališkos, kūnas yra sveikas, bet, joms sumenkėjus, li- ga — nesveikatos mikrobai — ima viršų. Pirmiausias nepasidavimo spēkos sumenkėjimo parodymas yra stoka apetito drau su kūno nusilpėjimu. Imkite ta- da Trinerio American Elixir'ą iš karto, kursai greitai sukelis jūsų apetitą, priduos spēkos, pr- šalins nereikalingus dalykus iš vi- durių ir pagamins naują kraują. Ši vaistą taupogį turi vartoti ma- žakraujės ponios ir neįgalinti žmo- nės. Vidurių ir žarnų ligoms gy- dyti nėra geresnio vaisto. Vaistų krautuose. Jos. Triner, 1333— 1339 So. Ashland ave., Chicago, Illinois.

DIDELIS LAIVINIS EKSKURSIJA.

Lietuvių Moterų Draugija "Apšvi- ta" rengia didelę laivinę Ekskursiją į Wilmette, 4 d. Rugsėjo (sept.). 1910 m. Visas pelnas nuo Ekskursi- jos eina įrengimui "Aušros" Amatų Mokyklos. Laivas Ekskursijai pa- maldytas specialiai, gana didis, kas, kuris svečius nuveš ir parveš išplauks jis iš Lincoln parko (iš ten, kur paprastai laivai išplaukia), 10 val. ryto. (Jaigu gi atsitiktų tai- bel biogas oras 4 d. Rugsėjo, tai- bel ekskursija liks perkelta ant 11 d. Rugsėjo). Apieštelimo vieta Wilmette ypatingai graži: yra pul- kus miškai, kalneliai ir daubos, o ešere pulki vieta maudymuisi. — Tikietal su valgiais, gėrymais, nuveži- mui ir sugrįžimui: Vyrai \$1.50; moterai — \$1.00. Tikietal gausiami "Lietuvos" ir "Kataliko" redakcijose ir pas J. Ilgaudį, 1613 So. Halsted St., Chicago.

Paskutinis šio mėto lietuviškas piknikas.

Parengtas lietuviškos draugystės "Lietuvių Darbininkų Choro", nede- lio, 11 d. Rugsėjo (Sept.), Hull House, Halsted ir Polk St. Svetainė atsidarys 6 val. vakare. Išpildymas programos prasidės 7 val.

Statomas ant scenos Br. Vargės 5 veiksmų drama "Praktinė Baiga". Tarpais bus monologai ir dekla- macijos; po teatrali uždaiuos "Lietuvių Darbininkų Choras" keletą ga- na pulkių dainų.

Ant galo bus extra keletas įdomių spektaklių. Tikietal kinos: 50c. 35 ir 25 centai.

Ukviečiame atsilankyti visus, be skirtumo pasitvyr į lyties, kuokalt lingualai: šitos draugystės siekiu yra publika užsąnėdinti perstaty- mams, o ne išdėsti pelno, ką daro dau- gelis kitų draugų. Nepamirškite 11 d. Rugsėjo! Tikietal galima gauti šios vietos: Dr. Kulio aptiekioje 252 So. Halsted St., pas J. Ilgaudį ir P. Garnų, 1613 So. Halsted St. ir pas visus choristus.

Su pagalba Lietuvos Dr-Ja.

DIDELIS TEATRAS.

Parengtas lietuviškos draugystės "Lietuvių Darbininkų Choro", nede- lio, 11 d. Rugsėjo (Sept.), Hull House, Halsted ir Polk St. Svetainė atsidarys 6 val. vakare. Išpildymas programos prasidės 7 val.

Statomas ant scenos Br. Vargės 5 veiksmų drama "Praktinė Baiga". Tarpais bus monologai ir dekla- macijos; po teatrali uždaiuos "Lietuvių Darbininkų Choras" keletą ga- na pulkių dainų.

Ant galo bus extra keletas įdomių spektaklių. Tikietal kinos: 50c. 35 ir 25 centai.

Ukviečiame atsilankyti visus, be skirtumo pasitvyr į lyties, kuokalt lingualai: šitos draugystės siekiu yra publika užsąnėdinti perstaty- mams, o ne išdėsti pelno, ką daro dau- gelis kitų draugų. Nepamirškite 11 d. Rugsėjo! Tikietal galima gauti šios vietos: Dr. Kulio aptiekioje 252 So. Halsted St., pas J. Ilgaudį ir P. Garnų, 1613 So. Halsted St. ir pas visus choristus.

Su pagalba Lietuvos Dr-Ja.

BALIS DIDELIS BALIS!

Rengiamas lietuvių Neprigulm- go Klubo, atsisbus 10 d. Rugsėjo (Sept.), 1910, subatmos vakare. Pra- sidės apie 8 val. Priešbet Turner H. 8417 So. Halsted St. šitame balioje bus galima linksmai pas- šokti, bus skanių gėrimų, kvepan- čių cigarių; veiks skrajojanti krasa; sale bus atdara lig 3 val. ryto.

Su godone Komitetas.

Atminti, kad artinasi linkmas die- na — nekal: \$1000 žveik ty žveik, diena.

Sv. Stanislavo Draugystė rengia iš- kilmingą didelį balį; jis atsisbus su- batmos vakare, 10 rugsėjo d. 1910, Jo- no Krupo salioje, tarpe Berring Av. ir 150 gat. Balioje prasidės 8 val. vakare, trauksis visą naktį. Bus pul- ki lietuviška muzika. Užprašom i- balį visus lietuvius ir lietuvaites. Meltingai užprašom Indiana Harbor draugystę taipogi Hammond, Ind. draugystę la šį mūsų iškilmingą ba- lį.

Sv. Stanislavo Dratės vardu.

Komitetas J. D. S.

PIRMAS DIDELIS TEATRAS.

Bus parodyta: "Velnias ne boba" ir "Neatmezgamas mazgas". Atsisbus nedėlio 4 rugsėjo d. 1910, sv. Petro ir Povilo svetainėje, Hamilton St., Grand Rapids, Mich. Prasidės 7:45 val. vakare. Įlanga vyrams 25c, mo- terims ir merginoms 15c, vaikams 10c.

Šį vaidinimą rengia T. M. D. 58 kuopa.

Širdingai užprašome lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ing pulki mū- sy teatru. Pamatykite ir išsireik- syte mate ir girdėję. Be pam- nėtų komedijų bus deklamacijos, kal- bos, pulki muzika. Atleikite kuokalt- lingualai.

JOHN'S SUPPLY HOUSE
833-6534 55, OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

